25 ՄԱՐՏ 2004 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 52 (2977)

Ազգ
Azg
armenian daily

Իշխանափոխության փորձ ապրիլի 1-ի՞ն

Ինչպես տեղեկացանք «Արդարություն» դաշինքի խմբակցության քարտուղար Վիկտոր Դալլաքյանից, երեկ կայացել է «Արդարություն» դաշինքի նիստ, որի ընթացքում քննարկվել են աշխատանքային ընթացիկ հարցեր, ճշտվել են անելիքներն ու գործողությունները: Քանի որ նիստը եղել է դռնփակ, պրն Դալլաքյանն այլ տեղեկություններ չկարողացավ հայտնել:

Ըստ «Ազգին» հասած տեղեկությունների՝ ենթադրվում է, որ իշխանափոխության փորձի օր է ընտրվել ապրիլի 1-ը: Որքանով է դա ստույգ, կարծում ենք չեն կասկածել... Սակայն առայժմ հստակ է մի բան, որ «Արդարություն» դաշինքը մարտի 30-ին եւ 31-ին Ազգային ժողովում կօգտագործի հայտարարությունների ու հարցուպատասխանների խմբակցություններին ընձեռած հնարավորությունները՝ բարձր ամբիոնից տեղեկացնելու իշխանափոխության հստակ տեղը, օրը եւ ժամը:

Ընդդիմության արարատյան թեւը փորձում է անձնական վրեժ լուծել

Ռոբերտ Քոչարյանն ակնհայտորեն նյարդայնանում է

Վստահություն ներշնչող աղբյուրներից «Ազգը» տեղեկացավ, որ ՀՀ պաշտպանության նախկին նախարար Վաղարշակ Հարությունյանի բնակարանը վերջերս վերածվել է Հայաստանում իշխանափոխության իրականացման «ռազմավարական կենտրոնի»: Պարբերաբար այնտեղ են հավաքվում ընդդիմության ղեկավարները, ավելի հստակ՝ ընդդիմության արարատյան թեւը, նախկին վարչապետ Արամ Սարգսյանի գլխավորությամբ: Նրանք մշակում են իշխանափոխության՝ Ռոբերտ Քոչարյանի վարչակարգը տապալելու տարբերակներ: Այս հարցում ակտիվ է եւ շահագրգիռ նաեւ, առայժմ երկրորդ պլանում, ՀՀՇ-ն եւ Հայաստանի առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը: Լուրեր կան, որ նախաձեռնությանը ֆինանսապես աջակցում է լոնդոնահայ մեծահարուստ բարերար Վաչե Մանուկյանը:

Ընդդիմությունը փորձելու է մարդկանց դուրս բերել փողոց, շրջափակման մեջ առնել նախագահի նստավայրը եւ արգելել Ռոբերտ Քոչարյանի մուտքն իր աշխատավայր: ՀՀ նախկին իշխանությունները խաղադրումար են դրել Արամ Սարգսյանի վրա՝ հաշվի առնելով վերջինիս ընտանեկան դժբախտությունը. Վազգեն Սարգսյանը զոհը դարձավ 1999 թ. հոկտեմբերի 27-ի ոճրագործության, մյուս եղբայրը՝ Արմեն Սարգսյանը՝ Տիգրան Նաղդալյանի սպանությունը պատվիրելու մեղադրանքով դատապարտվեց 15 տարվա բանտարկության: Իշխանափոխության սցենարները ճշգրիտ սելեկցիա են կատարել, հաշվի առնելով, որ Արամ Սարգսյանը շահագրգիռ է անձնական վրեժ լուծելու Ռոբերտ Քոչարյանից:

«Ազգի» տեղեկություններով, իշխանությունները վճռական են եւ պատրաստ են ուժային եղանակով խեղդելու ընդդիմությանը: Դեռ մի քանի շաբաթ առաջ Քոչարյանն իր ծրագրային հեռուստահարցազրույցում ընդդիմությանը հասկացրեց, որ սահմանադրական կարգի պահպանումն ուժային կառույցների՝ ներքին գործերի եւ անվտանգության ուժերի խնդիրն է: Առավել հասկանալի եւ անբռնազբոս էր Սերժ Սարգսյանի արձագանքը՝ տեսնենք ով ում է սատկացնելու: Ու չնայած ընդդիմության հասցեին արվող սպառնալիքներին, իշխանություններն ակնհայտորեն նյարդայնանում են:

Նյարդայնանում է նաեւ Ռոբերտ Քոչարյանը:

Ա. Հ.

ՄԵԿԻ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄԸ ՎՆԱՍ Է ՄՅՈՒՍԻՆ

Վտանգված է բարձրահարկի բնակիչների կյանքը

Մայրաքաղաքի կենտրոնում բնակարան ունենալը վտանգավո՞ր է դառնում

ՆԱՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Նոր շինությունների կառուցումն առաջին հայացքից պետք է որ ոգեւորեր բոլոր հայաստանաբնակներին, առաջին հերթին՝ երեւանաբնակներին: Չէ՞ որ ամենօրյա ականատեսն ենք շինարարության արագ եւ ոգեւորիչ ընթացքի ու կարճ ժամանակ անց կառույցների ակնահաճությունը վայելելու հնարավորություն ենք ունենալու: Ո՞վ գիտե, գուցե նաեւ հպարտության զգացողություն առաջացնի երկրիս մայրաքաղաքում էլիտար բնակարանների առկայությունը: Բայց արի ու տես, որ իրականությունն այլ է: Այն տագնապելու հիմք է տալիս առաջին հերթին մայրաքաղաքի կենտրոնում բնակարաններ ունեցողներին, մասնավորապես Իսահակյան 24 հասցեում գտնվող 9 հարկանի շենքի բնակիչներին եւ պետք է որ անհանգստացնի նաեւ մյուս երեւանաբնակներին:

Իսահակյան եւ Տերյան փողոցների խաչմերուկում, Տերյան 66 հասցեում նշված շենքից, փաստաթղթերի համաձայն, 7,5 մետր, իսկ իրականում 2 մետր հեռավորության վրա (ինչում տեղում լինելով համոզվել ենք ինքներս) գովելի արագությամբ «Գլոբուս» ՍՊԸ-ն իրականացնում է բնակելի համալիրի մաս կազմող 12 հարկանի շենքի շինարարությունը (տե՛ս համակարգչային մակետը): Ակնհայտորեն խախտվել են անվտանգություն ապահովող շինարարական նորմերը: Գրունտների մեխանիկայի, հիմքերի եւ հիմնատակերի լաբորատորիայի կատարած ուսումնասիրություններն ապացուցում են, որ 8 մետր խորությամբ փոսորակը, որն, ի դեպ, օրեցօր խորացվում է, մերկացրել է Իսահակյան 24 շենքի անկյունային մասի հիմքերը, եւ փոսորակի կողմի պատի կրող պատերում առկա են մինչեւ 33 մմ բացվածքի թեք, ուղղաձիգ եւ հորիզոնական միջանցիկ ճաքեր, քանի որ կտրված եւ հեռացված է աշխատանքի մեջ գտնվող եւ կողային ուժերին դիմադրող հիմնատակի բնահողերի զգալի զանգվածը, ինչը կբերի շենքի այդ մասի անհավասարաչափ նստվածքների եւ շենքի կողաթեքման, իսկ թեթեւակի ցնցման դեպքում՝ նաեւ փլուզման:

Ո՞ւմ է պատկանում Տերյան-Իսահակյան խաչմերուկի վրա բարձրանալիք այս հոյակերտը:

Տես էջ 2

Կիպրոսի խորհրդարանականները ՀԲԸՄ-ից պահանջում են վերատեսության ենթարկել Մելգոնյանի փակման որոշումը

Կիպրոսի Մելգոնյան վարժարանի տագնապը թեւակոխել է ազգային իմաստով թերեւս իր ամենաանցանկալի փուլը՝ կիպրական իշխանությունները սկսել են միջամտել եւ պահանջել ՀԲԸՄիության ղեկավարությունից վերատեսության ենթարկել 2005 թ. հունիսին դպրոցը փակելու իրենց որոշումը:

Աշակերտական ցույց ՄԿՀ-ի առաջ:

Նիկոսիայից հայենի լրագրող Մասիս Տեր-Բարթողն «Ազգին» հղած թղթակցության մեջ տեղեկացնում է, որ երեքշաբթի օրը Կիպրոսի խորհրդարանի կրթության հանձնաժողովի անդամ պատգամավորները ՀԲԸՄ-ի կենտրոնական վարչությունից պահանջել են նաեւ դպրոցը բաց պահել առնվազն մինչեւ այն ժամանակ, որ ներկայիս այնտեղ սովորող բոլոր աշակերտները շրջանավարտ դառնան: Հանձնաժողովի նախագահ Պրոդրոմոս Պրոդրոմուն խստորեն հայտարարել է, որ ոչ ոք իրավունք չունի Մելգոնյան վարժարանի ավելի քան 200 աշակերտների ճակատագրի հետ խաղալու: Նա հայտարարել է, որ Կիպրոսի խորհրդարանը Մելգոնյան կրթական հաստատությունը համարում է հայկական կրթության վայր եւ Կիպրոսի ազգային ժառանգություն: Պրոդրոմուն ՀԲԸՄ-ի վարձած ամերիկացի ներկայացուցիչ Գորդոն Անդերսոնին, որը ներկա է գտնվել խորհրդարանական քննարկմանը, զգուշացրել է, որ վերոհիշյալ պահանջին չենթարկվելու դեպքում ՀԲԸՄիության ղեկավարության վարմունքը խորհրդարանի կողմից դիտվելու է որպես թշնամական քայլ (hostile act):

Խորհրդարանական քննարկման այս եւ այլ մանրամասնությունների մասին կարդալ «Ազգի» վաղվա համարում:

Ադրբեջանը կընդունի ամերիկացի զինվորականների

ՄՈՍԿՎԱ, 24 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մոտ ժամանակներս Ադրբեջանում կհայտնվեն ԱՄՆ-ի զինված ուժերի շարժական ստորաբաժանումներ: Այդ մասին պայմանավորվածությունը ձեռք է բերվելու ընթացիկ շաբաթվա վերջին Վաշինգտոնում Ադրբեջանի պաշտպանության նախարար Սաֆար Աբիեւի պաշտոնական այցի ընթացքում, հաղորդում է «Նեզավիսիմայա գազետան»՝ վկայակոչելով իրազեկ դիվանագիտական աղբյուրներ: Պարբերականի տեղեկություններով, այցի ընթացքում կհայտարարվի, որ Պենտագոնը զբաղվելու է ադրբեջանցի զինծառայողների ուսուցմամբ, ինչպես մինչ այդ Վրաստանում: Դրանից բացի, շարունակում է թերթը, ԱՄՆ-ը շահագրգռված է Ադրբեջանի ռազմական օդանավակայանների արդիականացմամբ եւ վերակառուցմամբ, որպեսզի այնտեղ տեղակայի ամենակարճ ժամկետում արագ արձագանքման ուժեր: Նաեւ վերջնականապես կհամաձայնեցվեն Ադրբեջանի եւ ՆԱՏՕ-ի միջեւ համագործակցության անհատական պայմանագրի բոլոր դրույթները, ինչը կարող է օգնել երկրին դաշինքի անդամության թեկնածուի կարգավիճակ ստանալ:

Հայկական տրավերտինն ավելի որակյալ է եւ մոտ իտալականին

Երբ Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը այցելեց Արարատի մարզում գտնվող «Մուլտի գրուպ սթոուն» ընկերությանը պատկանող տրավերտինի քարհանքեր եւ «Այգ» սպորտային համալիր:

Արարատում գտնվող տրավերտինի հանքավայրը ներկա պահին համարվում է խոշորագույնը Եվրոպայում: Այն սկսել է շահագործել «Մուլտի գրուպ» ընկերությունը (նախագահ՝ Գագիկ Ծառուկյան) անցյալ տարվա մայիսին: Նախկինում այս քարատեսակից պատրաստված երեսպատման սալիկների միակ արտահանողը եղել է Իտալիան: Սակայն այս երկրի պաշարներն արդեն սպառվել են: Հանքավայրը շահագործվում է նորագույն տեխնոլոգիաներով, առանց պայթեցումների:

Տես էջ 3

Ընթացիկ

Իշխանափոխություն՝ այո՞, թե՞ ոչ

Իշխանափոխության մասին պտտվող լուրերի վերաբերյալ «Ազգի» երեք հարցերին այս անգամ պատասխանում են իշխող կոալիցիայի ԱԺ ներկայացուցիչները. ուստի եւ տեսակետը միակողմանի է:

- Որքանո՞վ է հնարավոր իշխանափոխությունը:

ԳԱԳԻԿ ՄԵԼԻՔՅԱՆ (ՀՀԿ խմբակցության քարտուղար)- Տեսանելի ապագայում դա հնարավոր չէ: Իշխանությունները իրենց աշխատանքը կատարում են, ես գտնում եմ, որ իշխանափոխությունը կատարվելու է 2007-2008 թթ., եւ պետք չէ ժողովրդի մեջ ավելորդ կրքեր բորբոքել ու ապակայունացման քայլեր կատարել: Դա հենց ուղղված է ժողովրդի դեմ:

ՍԱՄՎԵԼ ԲԱԼԱՍԱՆՅԱՆ *(«Օրինաց երկիր» խմբակցության ղեկավար)*- Ես չեմ տեսնում իշխանափոխության որեւէ խնդիր եւ նման հնարավորություն այս պահին: Մենք լինելով մարզերում, անձամբ ես հանդիպել եմ մեր ընտրողների հետ ու նրանց, որոնք ունեն շատ սոցիալական խնդիրներ, կուտակված պրոբլեմներ, բնականաբար, այսօր կոալիցիան եւ կառավարությունը մանրամասն հավքում են բոլոր սոցիալական խնդիրները ու հատուկ աշխատանքներ են իրականացնում: Երբ այդ սոցիալական խնդիրներն օգտագործեն, որ իշխանափոխություն անեն, ես դա անիմաստ եմ համարում, մանավանդ նման քաղաքական լարվածության մեջ, որ այսօր գտնվում է Հարավային Կովկասը: Երբ ներքին ուժերը ցնցումներ ստեղծեն, խոսքս ընդդիմությանն է վերաբերում, ինձ թվում է, այսօր ոչ հարմար պահ է եւ նմանատիպ գործընթաց չի կարող լինել, որովհետեւ պետք է այն իրականացնել քաղաքակիրթ ու սահմանադրական ճանապարհով:

ՀՐԱՅՐ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ *(ՀՅԴ խմբակցության քարտուղար)*- Իշխանափոխությունը ամեն մի երկրում էլ հնարավոր է, երբ դրա համար կան սահմանադրական նախադրյալներ՝ ընտրությունները, որոնց ժամանակ ժողովուրդը կարող է իր կամքն այս կամ այլ կերպ արտահայտել: Իհարկե, այսօր Հայաստանում ընդդիմության կեցվածքն այլ է՝ նրանք չսպասելով հաջորդ ընտրություններին, պահանջում են ժամկետից շուտ իշխանափոխություն, բոլորս տեղյակ ենք: Ես կարծում եմ, որ այդ կոչերն արդարացված չեն, մասնավորապես հանրաքվեի խնդիրը, որովհետեւ երբ ընդդիմությունն այսօր հիշում է ու վկայակոչում է ՍԴ-ի հայտնի որոշման երկրորդ մասը, որը ոչ թե որոշում, այլ դատողություն էր անում հանրաքվեի վերաբերյալ, ապա նույն ընդդիմությունը, երբ այդքան պատկառանքով է ընդունում ՍԴ-ի հիշատակված փաստաթուղթը, պետք է նաեւ հիշի ՍԴ-ի բուն որոշումը, որով ընտրություններում հաղթող թեկնածու է ճանաչում այսօրվա գործող նախագահին՝ Ռոբերտ Քոչարյանին: Պետք չէ կամայականորեն մեկնաբանել այս կամ այլ մոտեցումը, շահարկել այն բոլոր կուտակված սոցիալական ու տնտեսական խնդիրները, որոնք կուտակվել են ոչ թե այս, այլ դրանից առաջ գործող իշխանության տարիների ընթացքում: Եվ բնական է, որ այդ խնդիրները չէին կարող լուծվել մի քանի տարում: Չպետք է նաեւ անտեսել եղած դրական տեղաշարժերը, որոնք արդեն իսկ գոյություն ունեն 1998 թ.-ից ի վեր ՀՀ-ում, եւ մեր նպատակն է այդ ամենը զարգացնել, տնտեսական ձեռքբերումներն ավելացնել նաեւ համարձակորեն պայքարելով մեր հասարակության մեջ բացասական երեւույթների՝ մասնավորապես կոռուպցիայի դեմ: Ստեղծենք այնպիսի օրենսդրական դաշտ, որի պայմաններում որեւէ քաղաքական ուժ կամ խմբերը չկարողանան օրենքը շրջանցել ու ոտնահարել, անկախ թե նրանցից ո՞վ է ընտրվելու իշխանության գլուխը:

- Ո՞ւմ եք տեսնում իշխանության ղեկավարի աթոռին:

Գ. Մ.- Ես իշխանափոխություն չեմ տեսնում, ուստի այդ հարցին չեմ պատասխանում:

Ս. Բ.- Ես նման հարցադրման երեւի չպատասխանեմ, քանի որ այսօր կան ընտրված երկրի նախագահ, ԱԺ նախագահ, վարչապետ: Փաստորեն, այսօր նման կանխատեսումներ, ինչպիսին «Կիկոսի մահը» հեքիաթում է, ես չեմ ուզում անել:

Հ. Կ.- Նախ իշխանափոխություն եղել է 1998 թ., եւ մենք այն ժամանակ էլ (ՀՅԴ-ն) ցանկություն այդ իմաստով արտահայտել ենք նախընտրական շրջանում, ինչպես նաեւ հաջորդ նախագահական ընտրությունների ժամանակ: Բնական է, որ այդ թեկնածուն այսօրվա գործող նախագահն է: Իսկ հաջորդ նախագահական ընտրությունների իր թեկնածուն ՀՅԴ-ն դեռեւս չունի, ժամանակը կգա, այդ մասին կասենք:

- Եթե, այնուամենայնիվ, իշխանափոխություն լինի, ինչպիսի՞ն կլինի եւ ի՞նչ ազդեցություն կունենա մեր երկրի արտաքին ու ներքին քաղաքականության վրա:

Գ. Մ.- Իշխանափոխության դեպքում տնտեսական կայուն աճին կփոխարինի անկում, ներքին քաղաքականության լարվածություն, իսկ արտաքին առումով՝ Ղարաբաղի հարցի շուրջ, կայուն զինադադարին կփոխարինի պատերազմի վտանգի աճը:

Ս. Բ.- Ինձ թվում է, նման գործընթաց չի սկսվի: Կլինեն որոշ առճակատումներ, որոնք ցանկալի չեն, եւ ես չէի ուզենա, որ մեր ազգի, մեր ժողովրդի որեւէ մեկի քթից անգամ արյուն գա: Թող լինի քաղաքակիրթ ձեւով: Երբ ընդդիմությունն ընտրել է հենց այդ ճանապարհը, որեւէ խնդիր չկա, թող գնա, թեկուզ շքերթների, միտինգների, հավաքների ձեւով՝ ճանապարհ է, սակայն խոսքն այն մասին է, որ երկրի կայունությունը հանկարծ չխաթարենք ու բերենք այնպիսի վիճակի... Վերջապես երկիրը կայուն վիճակում է, կա զարգացում: Իսկ եթե սկսվի, միշտ անցանկալի եմ համարում:

Հ. Կ.- Իշխանափոխություն, իմ խորին համոզմամբ, տեղի չի ունենա եւ վստահ եմ, որ տեղի չի ունենա այն, ինչ այսօր որոշ գործիչներ ընդդիմության ճամբարից փորձում են իրականացնել, կամ առնվազն դրա վերաբերյալ կոչեր են հնչեցնում: Ես նկատի ունեմ ուժով իշխանությունը պահպանելու հակասահմանադրական, հակաօրինական կոչերը, որոնք կարող են տեղի ունենալ: Այդ դեպքում միանշանակ կարելի է ասել, որ կան ուժեր եւ Հայաստանում եւ դրսում, որոնց ձեռնտու չէ այս տարիների ընթացքում մեր երկրում հաստատված կայունությունը, որով Հայաստանը քայլ առ քայլ գնում է զարգացման: Բնական է, որ այդ ուժերը ենթագիտակցաբար կամ միտումնավոր ու ոչ, փորձ են ուզում անել խափանելու մեր կայունությունը՝ դրանով հարված հասցնելով մեր տնտեսության ձեռքբերումներին եւ այն ամենին, ինչին հասել ենք՝ օրենսդրական դաշտի ստեղծման, ժողովրդավարության հաստատման, նաեւ արցախյան խնդրի դրական լուծման իմաստով:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Վտանգված է բարձրահարկի բնակիչների կյանքը

Սկիզբը էջ 1

Իսահակյան 24 շենքի բնակիչները բացարձակ եւ խիստ բնական անհանգստությամբ դիմել են երկրի եւ խորհրդարանի նախագահներին: Վերջիններիս աշխատակազմերից ծանուցագրերով տեղեկացվել է, որ իրենց դիմումները գրությամբ ուղարկվել են Երեւանի քաղաքապետարան: Քաղաքապետարանից ստացված պատասխանում ընդամենն ասվում է, որ շինարարական աշխատանքները «Գլոբուս» ՍՊԸ-ն իրականացնում է քաղաքաշինական անհրաժեշտ փաստաթղթերի առկայությամբ: Քաղաքապետ Երվանդ Զախարյանն էլ «Գոլոս Արմենիի» թղթակցի հարցին պատասխանել է. «Տերյան 66 հասցեի բնակելի համալիրի նախագիծը հավանության է արժանացել քաղաքաշինական խորհրդի կողմից եւ անցել է փորձաքննություն: Քաղաքաշինական, շինարարական, այդ թվում եւ սեյսմակայունության նորմերի խախտումներ չեն հայտնաբերվել»: Եթե չլիներ նշված երկու պատասխաններին նախորդած քաղաքաշինական պետական տեսչության պատասխանը, ապա կարելի կլիներ վստահություն հայտնել, որ պետական թույլտվությամբ խախտվում է շենքի հիմքը, վտանգվում բնակիչների ֆինանսական ապահովումը եւ ֆիզիկական անվտանգությունը: Իսկ տեսչության պատասխանում մասնավորապես ասված է, որ շինարարության իրականացման ընթացքում շենքի արեւելյան մասում չնախատեսված հատվածում կատարվել է փոսորակի ընդլայնում, որը հարեւան բարձրահարկ շենքից գտնվում է 3 մետր հեռավորության վրա: Այդ հատվածում հիմքն ունի գրունտի հեռացման կարիք: Բացի այդ, տեսչությունը շեշտել է երկու շենքերի բնական լույսի եւ ինսոլյացիայի հաշվարկային հիմնավորման կարեւորությունը եւ այդ մասին տեղեկացրել «Գլոբուս» ՍՊԸ-ին՝ միաժամանակ պարտավորվելով շինարարության հետագա ընթացքին վերահսկողություն սահմանել:

Թեեւ քաղաքաշինական պետական տեսչության վերոնշյալ պատասխանը տրվել է մարտի 5-ին, սակայն մինչ օրս որեւէ վերականգնողական աշխատանք չի կատարվել: Մինչդեռ, ինչպես նշված է գրունտների մեխանիկայի հիմքերի եւ հիմնատակերի լաբորատորիայի եզրակացությունում, Իսահակյան 24 շենքի տեխնիկական վիճակի հետագա փոփոխությունների վերահսկողության նպատակով անհրաժեշտ է հատուկ փարոսների օգնությամբ կազմակերպել շենքի դեֆորմացիաների դիտարկում, ընդհուպ կառուցվող շենքի շինարարության ավարտը: Բացի այդ, համաձայն նույն եզրակացության, շինարարական փոսորակում աշխատանքների անվտանգ իրականացման համար անհրաժեշտ է նրա բոլոր գրունտային ուղղաձիգ պատերը փլուզումից պաշտպանել հենարանային վահանակներով:

Հուսով ենք, որ գոնե վերջին փաստարկը կարժանանա պատկան մարմինների ոչ ժամանակավրեպ եւ գործուն արձագանքին: Թերեւս ավելորդ չէ նշել նաեւ, որ առանց այն էլ ի սկզբանե ոչ սեյսմակայուն Իսահակյան 24 հասցեի 9 հարկանի բնակելի շենքի բնակիչները գտնվում են ծայրաստիճան լարված եւ նյարդային վիճակում: Եվ անկախ արդեն դրսեւորված համարյա անտարբեր վերաբերմունքից, դեռեւս սպասում են խնդրի ճիշտ լուծման, առավել եւս որ փոսորակի ընդլայնումը պայմանավորված է ընդամենը ստորգետնյա երկհարկանի ավտոկայանի համար երկու մուտք ապահովելու խնդրով: Կարծում ենք, խնդիրը կկարեւորվի, չնայած որ, մեր ունեցած որոշ տվյալներով, կառուցվող բարձրահարկի բաժնետերերից մեկը հայաստանյան ՁԼՄ-ներից մեկի ղեկավարն է, ում կինը մոտ ժամանակներս հավանաբար կստանձնի Երեւանի պետական բժշկական համալսարանի ռեկտորի պաշտոնը, բաժնետերերից մյուսը, համաձայն որոշ տվյալների, ՀՀ նախագահի ամենամոտ շրջապատի ամենաերիտասարդ պաշտոնյաներից մեկն է: Հանգամանքներ, որոնք առավել պատասխանատվություն է պարտադրում նրանց:

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

«Ճանաչիր 1915-ի ցեղասպանությունը» հուշատախտակներ Ուոթերթաունում

Իններորդ տարին անընդմեջ «Քլիըր Չանել Աուտդոր կոմպանի» ընկերության արվեստի բաժնի տնօրեն Դանիել Վարուժան Հեջինյանը հովանավորում է Ուոթերթաունի (Մասաչուսեթս) հայկական համայնքի կենտրոնում տեղադրված երկու հսկայական հուշատախտակ նվիրված Հայոց ցեղասպանության խնկալի տարելիցին: Արսենալ եւ Մաունթ Օբըռն փողոցներում զետեղված հուշատախտակները, որոնք կոչ են անում անցորդներին ճանաչելու 20-րդ դարի առաջին ցեղասպանությունը, այս տարի կրում են Հեջինյանի հայտնի կտավներից մեկի «Չար խոսք մի ասա, չար բան մի լսիր» խորագրով նկարի արտատպությունները:

Ուոթերթաունի հայկական համայնքը 1915-ի եղեռնի 89-րդ տարելիցը նշելու է ապրիլի 23-ին Բոստոնի քաղաքապետարանում, հաղորդում է «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթը:

Ն. Օ.

Ադրբեջանցիները վախեցած են եւ մեղքը գցում են հայերի վրա

Երեկ Երեւանում բացվեց Սեւծովյան տնտեսական համագործակցության խորհրդարանական համաժողովի 22-րդ նիստը, որը նվիրված էր մշակույթին, կրթությանը եւ սոցիալական հարցերին:

Նիստին մասնակցում էին Բուլղարիայի, Մոլդովայի, Ռումինիայի, Ռուսաստանի Դաշնության, Թուրքիայի պատվիրակությունները: Ադրբեջանի պատվիրակությունը չէր ներկայացել:

Ադրբեջանի պատվիրակությունը վախեցել էր գալ եւ ադրբեջանական մի քանի թերթերով հայտարարություններ էր հրապարակել, իբր իրենք դիմել են հայկական կողմին՝ իրենց անվտանգությունն ապահովելու համար, որը չի իրականացվել, այդ պատճառով էլ չեն մասնակցել նիստի աշխատանքներին: Հայկական կողմից ճշտեցինք, որ նման դիմում չի եղել: Հենց այս փաստի պարզաբանման համար դիմեցի վեհաժողովի նախագահի տեղակալ, Ռումինիայի սոցիալ-դեմոկրատական կուսակցության ղեկավար Դիմիտրու Բազասուին, որն էլ պարզաբանեց. «Որեւէ լուրջ դրդապատճառ չկա հավատալու մամուլում հայտնված լուրերին: Ես համոզված եմ, որ ադրբեջանական կողմն անպայման հետագայում կմասնակցի Հայաստանում կայանալիք բոլոր հանդիպումներին»:

Օգտվելով առիթից, մի քանի հարց ուղղեցի Թուրքիայի պատվիրակության անդամ, Անկարայի խորհրդարանի պատգամավոր, իշխող «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության խորհրդարանական խմբակցության ղեկավար Սալիխ Կապուսուզին:

- Ինչպե՞ս եք տեսնում հայ-թուրքական հարաբերությունները:

- Նախ եւ առաջ ես ուզում եմ հաղորդել իմ լավագույն ցանկությունները հայ ժողովրդին: Մեր երկու երկրները Սեւծովյան տնտեսական համագործակցության անդամ են, եւ մեր երկրների ղեկավարները պետք է ամեն օր առաջ նայեն եւ ամեն ինչ անեն առաջընթացի համար: Մեր երկիրը Հայաստանի նկատմամբ ունի նույն վերաբերմունքը, ինչ մեր հարեւան մյուս երկրների, եւ այդ հարաբերությունների զարգացմանը վերաբերվում է լավատեսորեն:

- Ժամանակ առ ժամանակ խոսակցություններ են գնում հայ-թուրքական սահմանի բացման շուրջ: Ի՞նչ կասեք այդ առթիվ:

- Պետք չէ կենտրոնանալ անցյալի վրա, պետք է ելքեր փնտրել ապագա հարաբերությունների առաջընթացի ուղղությամբ: Անկասկած, միջազգային հարաբերություններում կան շատ ուղղություններ: Մեր կուսակցությունը գալով իշխանության, նպատակ է դրել էլ ավելի լավացնել հարաբերությունները բոլոր հարեւանների հետ, եւ կարող եք համոզված լինել, որ շատ շուտով կգան լավագույն ժամանակները:

Իսկ սահմանի բացման շուրջ կլինեն դրական քայլեր, հարաբերությունները կզարգանան: Ես երջանիկ եմ, որ գտնվում եմ այս հրաշալի հարեւան երկրում եւ բարձր եմ գնահատում մեր երկրների համագործակցությունը ՍՏՀ ԽՀ-ում:

Մ. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայութիւն /հեռ. 582483
Apple Macintosh համակարգչային ծառայութիւն «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

"AZG" DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Անցուդարձ

Արաբկիր համայնքի 1500 բնակիչներ դիմել են դաշնակցության Երեւանի մարզային կոմիտեին, որպեսզի վերջինս օգնի իրենց շահերը ներկայացնելու դատարանում: Խոսքը վերաբերում է Արաբկիր եւ Կենտրոն համայնքներում առ այսօր չպարզաբանված վթարի հետեւանքով տուժած քաղաքացիներին: Առայժմ դաշնակցությունը օժանդակել է միայն 100 անձի (ընտանիքի անդամների հետ՝ 439 քաղաքացիների) միասնական հայցադիմում ներկայացնելու Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարան: Դատարանը հաստատել է քննարկել ընդամենը 10 հայցվորի գանգատները (ընտանիքի անդամների հետ՝ 39 անձ): Իբրեւ վնասի փոխհատուցում պահանջվել են յուրաքանչյուր անձի հաշվարկով՝ 5 լ «Նոյ» ջրի (խմելու եւ կերակուր պատրաստելու համար) եւ 60 լ եռացրած ջրի ծախսերը: Յուրաքանչյուր անձի հաշվարկով 23 օրվա համար դրանք կազմել են 15 հազար 812 դրամ:

Սպառողների շահերի պաշտպանության դատավարական ֆարսերը շարունակվում են

Քանի լիտր ջրով են լողանում Հայաստանում

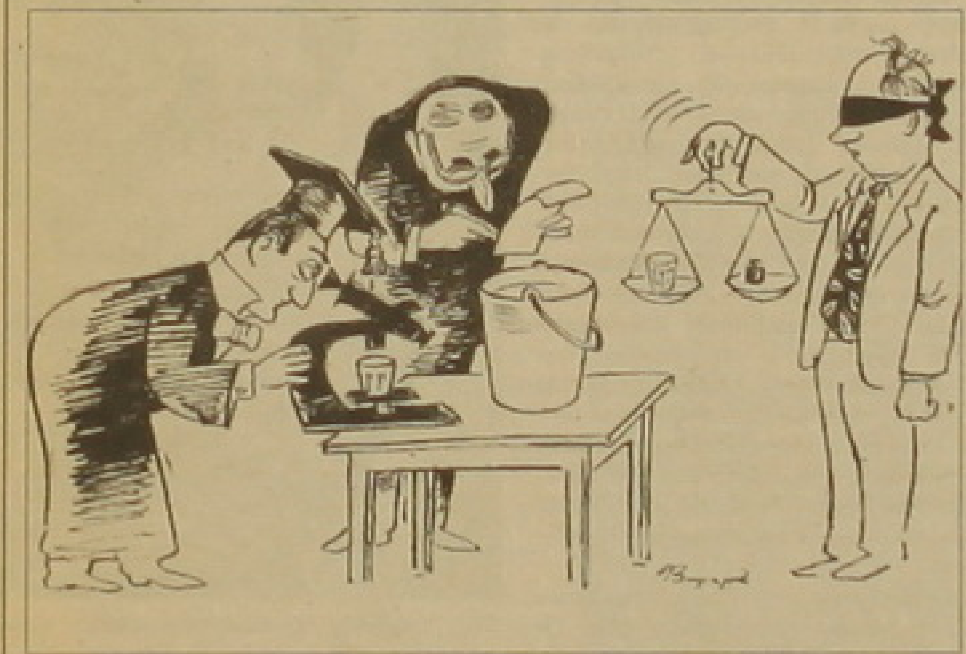

Ինչպես եւ նախորդ դատավարություններում ջրմուղ-կոյուղին դարձյալ սեփական, ոչ մի տրամաբանության չենթարկվող հաշվարկներ է ներկայացրել: Ըստ այդմ, յուրաքանչյուր անձ 1 օրվա ընթացքում պետք է օգտագործի 2 լ, ճաշի ու ամանների համար 5 լ ջուր, լողանալու համար 10 լ: Ամենածիծաղելին այն է, որ հենց վերջին թիվը դարձել է սպառողների պահանջների եւ ջրմուղի ու դատարանի վիճարկման հիմնական թեման: Սպառողների փաստաբանը դիմել է առողջապահության նախարարությանը, եւ վերջինս ի պատասխան եվրոպական կենցաղին վայել չափանիշներ է ներկայացրել՝ 1 մարդուն ամեն օր անհրաժեշտ է 125-160 լ ջուր, իսկ լոգարանից օգտվելու դեպքում՝ 240 լ: Սրանց վրա հենված պահանջները զանցառվել են, որովհետեւ, ըստ փաստաբանի «դատարանն արդեն կաշկանդված էր նախկինում կայացրած վճիռներով, երբ արդեն ընդունել է ջրմուղի ներկայացրած հաշվարկները՝ 17 լ կենցաղում օգտագործելու եւ 10 լ լողանալու համար: Այս առթիվ որեւէ բողոք չի ներկայացվել դատարանում»: Ըստ քաղաքացիական օրենսգրքի 52-րդ հոդվածի, դա համարվում է այլեւս ոչ վիճարկելի իրողություն, եւ մյուս դատավորները եւս ղեկավարվելու են այդ սկզբունքով: Սակայն նույն փաստաբանի վկայաբերմամբ, քաղօրենսգրքի այս դրույթը հակադրվում է Մարդու իրավունքների եւ հիմնարար ազատությունների միջազգային կոնվենցիային: Բայց նույնիսկ այս հանգամանքը չի հաջողվել աշխատեցնել սպառողների օգտին եւ կրկնվել է նույնը, ինչ նախորդների ժամանակ: Հիշեցնենք, որ յուրաքանչյուր անձի կորուստը հաշվարկվել էր ընդամենը 329 դրամի շրջանակներում:

Ընդ որում, ջրմուղի կարծիքով, մեր քաղաքացիները լողանում են կամ պիտի լողանան 39 աստիճանից ոչ բարձր ջերմաստիճանի ջրով, այսինքն ոչ եռման աստիճանի: Միայն Պարոնյանի գրչին արժանի դատավարական այս ֆարսերում այլ զարմանալի չափանիշներ էլ կան: Նախորդ վճիռների տրամաբանությանը հավատարիմ, դատարանը իբրեւ կորստի փոխհատուցում 329,34 դրամից զատ (11 օրվա համար) եւս 15,15 դրամ էլ հանել է սպառված ջրի դիմաց գումարից: Հենց այս վերջին գումարն էլ դարձել է դաշնակցության մարզային կոմիտեի նվաճումը:

Տուժողներին ներկայացված մյուս անհեթեթ պահանջը օգտագործած «Նոյ» ջրի կտրոնների առկայությունն է: Բոլորին էլ պարզ է, որ Հայաստանում կտրոնների միջոցով առեւտուրը ամենեւին էլ կենցաղավարության մաս չի դարձել ոչ վաճառողի, ոչ էլ գնորդի կողմից:

Այնուամենայնիվ, դաշնակցության մարզային կոմիտեն իբրեւ կոալիցիոն իշխանության կարեւոր դերակատար, հարկ չի համարում անհեթեթ հանգուցալուծումների դատապարտված խնդիրը քաղաքական դաշտ տեղափոխել՝ բավարարվելով սոցիալ-կենցաղային ֆինանսական համեմատաբար անմեղ մակարդակով: Հոգացել ու հոգում է միայն դատավարության բոլոր ծախսերը:

Դատական հաջորդ ֆարսը, ուր ներկայացված են եւս 10 տուժողներ, կկայանա այսօր, Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանում:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ՎԵՐՋԱՊԵՍ ԾԱԽԵՑ...

Ռուսաստանի «Վնեշտորգբանկ»-ը գնեց «Հայխնայբանկ»-ի վերահսկիչ փաթեթը

Երեկ Ռուսաստանի «Վնեշտորգբանկ»-ի գործադիր տնօրեն Անդրեյ Կոստինը եւ «Հայխնայբանկ»-ի խորհրդի նախագահ Միքայել Բաղդասարովը ստորագրեցին համաձայնագիր, ըստ որի «Հայխնայբանկ»-ի բաժնետոմսերի 70 տոկոսը վաճառվեց «Վնեշտորգբանկ»-ին: «ՌԴ եւ ՀՀ օրենսդրության համաձայն անհրաժեշտ էր, որ այդ գործարքը ստանար երկու երկրների կենտրոնական բանկերի նախնական համաձայնությունը, - ասաց ԿԲ նախագահ Տիգրան Սարգսյանը: - Ռուսաստանի եւ Հայաստանի կենտրոնական բանկերն այդ նախնական համաձայնությունը տվել են»:

Այս գործարքը «Վնեշտորգբանկ»-ի զարգացման հերթական քայլերից է, որը նախատեսում է դուստր բանկերի ցանցի զարգացում Եվրոպայում եւ ԱՊՀ երկրներում: Անդրեյ Կոստինը նշեց, որ հետխորհրդային շրջանում սա «Վնեշտորգբանկ»-ի առաջին ձեռքբերումն է Հայաստանում: «Մենք սա գնահատում ենք որպես համատեղ բանկ, քանի որ վերահսկիչ փաթեթը ձեռք բերելով հանդերձ մենք գործընկերներ ենք մնում հայկական կառույցների հետ», ասաց նա:

Միքայել Բաղդասարովն ասաց, որ ամեն դեպքում այս պայմանագիրը համատեղ է, հարկ չկա անհանգստանալու, բանկը մնալու է Հայաստանում, գումարները Հայաստան են գալու: Այս առումով, ըստ նրա, Հայաստանը շահում է: «Այսօր արվեց Հայաստանի եւ Ռուսաստանի բարեկամության ամրապնդման հերթական քայլը: Կարծում եմ՝ ոչ հեռու ապագայում տնտեսությունը կզգա գործարքի ազդեցությունը», ասաց նա:

Ռ. Մ

Նոր կրթակարգին անցնելու պայմանագիրը ստորագրվեց

Մնում է կրթակարգի թերությունները շտկել

«Հայաստանում մարդկանց ամենից շատ մտահոգում է կրթության ոլորտը, եւ դա միանգամայն հասկանալի է, որովհետեւ կրթության ձգտումը հայ ժողովրդի ամենաուժեղ հատկանիշներից է, որն իբրեւ կարեւորագույն արժեք պահպանվել է նրա գոյության ողջ ընթացքում», երեկ ասաց Համաշխարհային բանկի լիազոր ներկայացուցիչ Ռոջեր Ռոբինսոնը՝ «Կրթության որակի եւ համապատասխանեցման» վարկային ծրագրի առաջին փուլի համար հատկացված 19 մլն դոլարի պայմանագիրը ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանի հետ ստորագրելուց հետո: Վարկային ծրագիրն, իհարկե, նշված գումարով չի սահմանափակվում. դրա ընդհանուր արժողությունը 52 մլն դոլար է, որը կտրվի 10 տարվա արտոնյալ եւ 40 տարվա մարման ժամկետով: Մեր երկրին նման երկարաժամկետ վարկային ծրագիր շնորհելու պատճառը նա բացատրեց այն հանգամանքով, որ կրթական առաջին ծրագիրը գնահատվեց խիստ բավարար, որն ամենաբարձր գնահատականն էր:

Պրն Խաչատրյանն իր խոսքում նշեց, որ ներկայումս բանակցություններ են տարվում վարկային նոր միջոցներ ստանալու համար, ինչը պարզ կլինի առաջիկա 2 ամիսներին: Նա վստահաբար հայտնեց, որ կառավարությունն էլ իր հերթին տարեցտարի կավելացնի ներդրումները կրթության համակարգում: Իսկ կրթության եւ գիտության նախարար Սերգո Երիցյանը խոսեց կրթական բարեփոխումների փուլային ընթացքի մասին, որով առաջին հերթին նախատեսվում է հանրակրթության ուսումնական նոր ծրագրերի, դասագրքերի, տեխնոլոգիաների կիրառում, ուսուցիչների վերապատրաստում եւ այլն:

Հիշեցնենք, որ «Կրթության որակի եւ համապատասխանեցման» ծրագիրը բաղկացած է 4 մասից՝ հանրակրթության պետական կրթակարգ եւ գնահատման համակարգ, կրթական տեխնոլոգիաներ, ուսուցիչների մասնագիտական կատարելագործում, համակարգի կառավարում եւ արդյունավետություն: Առաջին եւ ամենակարեւոր մասը՝ կրթակարգը, հասարակության քննարկմանը ներկայացվելուց հետո արժանացել է բազում դիտողությունների, ընդ որում, խիստ էական, որոնց անտեսումը կամ մակերեսային դիտարկումը չափազանց վնասակար կլինի մեր կրթության համակարգի առանց այն էլ վտանգված վիճակի համար: Սա մեկ այլ նյութի թեմա է, որին կանդրադառնանք առանձին:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Կադրային փոփոխությունները պայմանավորված են ...

«Ինչո՞վ են պայմանավորված կադրային փոփոխությունները» հարցին պատասխանելով, երեկ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը դա պայմանավորեց տարբեր պատճառներով: Ջրային տնտեսության ոլորտը նա համարեց ամենածանրը, ասելով, որ Գագիկ Մարտիրոսյանը բավականին լավ տիրապետում էր իրավիճակին, բայց այդ ծանրաբեռնվածությանն ու ճնշմանը դիմանալը շատ դժվար է: Այս ոլորտը 2-3 տարվա ընթացքում պետք է արմատապես կարգավորվի: Մյուս նշանակումները պայմանավորված են ինչպես պաշտոնյաների թերացումներով, այնպես էլ որոշակի թարմություն բերելու անհրաժեշտությամբ:

Ա. Մ.

Հայկական տրավերտինն ավելի որակյալ է եւ մոտ իտալականին

Սկիզբը էջ 1

Արդյունահանվող քարն այնուհետեւ ուղարկվում է Աբովյանի ձեռնարկություն, որտեղ մշակվում է եւ վերածվում երեսպատման սալիկների: Դրանք այնուհետեւ արտահանվում են ԱՄՆ: Արտահանման ծավալները կազմում են 10 հազար քմ, որոնք մեկ-երկու ամիս հետո կկրկնապատկվեն: Բանակցություններ են վարվում սալիկները Կանադա եւ Իտալիա արտահանելու: Հայկական տրավերտինը ավելի բարձր որակ ունի թուրքականի համեմատ, ավելի կարծր է եւ ավելի մոտ իտալական ռոմանո-կլասիկո տրավերտինի տեսակին: Հանքավայրում երկու հերթով աշխատում են 100 մարդ, իսկ Աբովյանի ձեռնարկությունում եւս 200 մարդ:

Անդրադառնալով հանքավայրի գործունեությանը, նախագահը կարեւորեց այն հանգամանքը, որ ինչպես հանքավայրի, այնպես էլ գործարանի շահագործումը «Մուլտի գրուպ» ընկերությունը սկսել է զրոյից, ինչի շնորհիվ մի քանի հարյուր ընտանիք ապահովվել են կայուն եկամտով: Հանքավայրի եւ Արարատի ցեմենտի գործարանի գործունեությունը արդեն իր դրական ազդեցությունն է թողնում նաեւ քաղաքային բյուջեի վրա, որը նախկինում այդ ձեռնարկություններից երբեք գումարներ չէր ստանում: Այս մասին ասելով, Ռոբերտ Քոչարյանը խորհուրդ տվեց մտածել, թե ով էր մինչ այդ տնօրինում ցեմենտի կոմբինատը եւ ինչպես: Վերադառնալով տրավերտինին, նա հատկապես կարեւորեց այն հանգամանքը, որ արտահանվում է մշակված եւ վերջնական արտադրանքի տեսք ստացած քարը: Այդ նպատակի համար հարկավոր են խոշոր ներդրումներ: Առանց դրանց, ուղղակի քար արտահանելը տրանսպորտային խնդիրների պատճառով շահավետ չէ:

Ավարտելով քարհանք այցելությունը, նախագահի գլխավորած պատվիրակությունը մեկնեց «Այգ» սպորտային համալիր: (Տես 7-րդ էջ):

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Արթուր Բաղդասարյանը գիտի ինչպես մսխել բյուջեն» հրապարակման առիթով

Երեկ, ինչպես սպասվում էր, Ազգային ժողովի հասարակայնության հետ կապերի վարչությունը պաշտոնապես եւ ընդարձակ մի հոդվածով հերքել է **«Ազգի»** երեկվա համարում «Արթուր Բաղդասարյանը գիտի ինչպես մսխել բյուջեն» հոդվածում բերված պնդումները, դրանք համարելով իրականությանը չհամապատասխանող:

«Ազգն» առաջիկա համարներից մեկում ամբողջությամբ կտպագրի պաշտոնական հերքումը: Խմբագրությունն իրեն իրավունք է վերապահում դրան կից ներկայացնելու փորձագետների պատասխան ընթերցողներին հավաստիացնելու, որ **«Ազգի»** հոդվածում բերված պնդումները, որոնք ավելի շուտ հիշեցնում են բարեկամական հորդորներ 35-ամյա ԱԺ նախագահին, մեծամասամբ համապատասխանում են իրականությանը:

ԱԶԳ

ՏԱՐԱԲՆՈՒՅԹ

Երբ գիտական այրերը դառնում են քաղաքական գործիչներ, վարում են գիտության զարգացման համար բավականին անօգուտ քաղաքականություն: Ասվածի ապացույցը պետք չէ փնտրել հեռու-հեռվում, այլ հենց մեր իրականության մեջ, անկախ Հայաստանի առաջին իշխանավորների օրոք: Խոսքն այս դեպքում նրանց որոշմամբ գիտական օջախների մոտ 70 տարի գործող բազային ֆինանսավորումից հրաժարվելու մասին է: Դա փոխարինվեց թեմատիկ ֆինանսավորմամբ, որի արդյունավետությունը որոշելու համար նոր իշխանավորներից պահանջվեց չափից ավելի երկար ժամանակ, մինչեւ մեր գիտությունը կատեղծանես գերմանացի լրագրող էր եկել Հայաստան: Ասացին, որ նա արհամարհանքով է խոսում բոլոր հայերի հետ: Ջոնրի գրքի գերմաներեն օրինակն անմիջապես պատճենեցի եւ ուղարկեցի նրան: Հետո իմացա, որ գրքույկը կարդալուց հետո նրա վերաբերմունքը փոխվել է, դարձել բավականին ջերմ: Մեր դեմ լարված եկավ, նոր մարդ դարձած գնաց», պատմեց պրն Մադոյանը:

Բանասիրության դոկտոր Երջանիկ Գեւորգյանի Հայոց շարժումների լեզվի բառարանը հրատարակվել է «Գալուստ Գյուլբենկյան» հիմնադրամի միջոցներով: «Այս բառարանի մասին կարելի է ասել, որ գիտության մի նոր բնագավառ

Գիտական օջախները վերադառնում են իրենց նախկին կարգավիճակին

տարելապես ծերացավ: Տարիներ էին պետք հաշվելու համար, որ թեմաների մեջ ընդգրկվածներին տրված աշխատավարձերն ուղղակի գերազանցում են բազային ֆինանսավորմամբ հաստիքային աշխատողներին տրվածներին, մանավանդ, որ թեմաներում հաճախ ընդգրկվում էին ծանոթ-խնամի-բարեկամ հիմունքներով:

Եվ այսպես, եկող տարվանից Հայաստանի գիտական բոլոր հիմնարկները կանցնեն նախկին բազային ֆինանսավորման, որն էապես կփոխի գիտական օջախների կարգավիճակը: Այս առիթով զրուցեցի Երեւանի պետական համալսարանի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի ղեկավար, բանասիրության դոկտոր Արշակ Մադոյանի հետ:

«Շատ բանական որոշում է, որն ուժի մեջ կմտնի 2005 թվականից: Մենք նորից կունենանք աշխատանքային նախկին 5 խմբերը՝ միջնադարագիտական, անվանագիտության, շարժումների լեզվի, հայագիտության պատմության եւ մշակութային կապերի ու թարգմանական: Հատկապես վերջինը հետեւելու է ժամանակակից հայագիտության նորույթներին եւ դրանցից կարեւորագույնները ներկայացվելու է այլալեզու ընթերցողներին հայ մշակույթի եւ գիտության նվաճումները քարոզելու նպատակով», ասաց նա:

Կենտրոնի հրատարակչական աշխատանքների մասին խոսելիս նա կարեւորեց անցյալ տարի լույս տեսած գերմանացի միսիոներ Էռնեստ Ջոմերի «Ճշմարտությունը աշխարհամարտի ժամանակ Թուրքիայում հայ ժողովրդի կրած տառապանքների մասին» գրքույկը, որը երկար ժամանակ մոռացված է եղել: «Վերջերս մի ընդգծված

է, որովհետեւ շատ քիչ լեզուներ ունեն իրենց շարժումների բառարանը: Այս գիրքը կարեւոր նորություն է ոչ միայն հայ իրականության, այլեւ ընդհանրապես լեզվաբանության համար, այս իմաստով կարեւոր նվաճում կարելի է համարել»: Անցյալ տարի հրատարակված Էմմանուել Աթաջանյանի եւ Գեւորգ Մադոյանի «Հայ Երուսաղեմ» հայկական սրբավայրերի ուղեցույցն այս տարի Մոսկվայում արդեն 4 հազար տպաքանակով լույս է տեսել «Ալովա» հրատարակչությունում: «Առաջիկայում պետպատվերով լույս կտեսնի «Ժուռնալ ազիատիկ» արեւելագիտական հանդեսի մոտ 80 տարիների հայագիտական նյութերի ծանոթագրված մատենագիտությունը, որից հետո 14-րդ դարի գերմանացի ճանապարհորդի ուղեգրությունը, որը շատ հետաքրքրական տեղեկություններ է պարունակում ինչպես մեր հարեւան երկրների, այնպես էլ Հայաստանի մասին», հավելեց նա:

Հիշեցնենք, որ Երեւանի պետական համալսարանի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնը խորհրդային տարիներին բեղուն գործունեություն է ծավալել հայ մշակույթի պատմության, տարբեր երկրների հետ գրական կապերի հաստատման, թարգմանիչների պատրաստման եւ այլ ուղղություններով, իսկ հետխորհրդային շրջանում կատարված ֆինանսավորման փոփոխությունից հետո հայտնվել էր բավականին ծանր վիճակում, քանի որ զրկվելով նախկին 30-ից ավելի հաստիքային աշխատողներից, ստիպված էր մեծ աշխատանք կատարել գիտահետազոտական թեմաներում ընդգրկված 15 գիտաշխատողներով:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՀՐԱԺԵՇՏԻ ԽՈՍՔ

Բենիամին Միսյան

կյանքի 71-րդ տարում վախճանվեց գրականագետ, լրագրող, բանասիրական գիտությունների թեկնածու, պրոֆեսոր, Հայաստանի ժուռնալիստների միության անդամ, ՀՀ ազատամարտիկ վետերանների միության պատվավոր անդամ Բենիամին Խորենի Միսյանը, մարդ, որը հայրենիքին անձնվեր նվիրումի օրինակ էր եւ է շատերի համար:

Բ. Միսյանը մեկն է պատմական Հյուսիսային Արցախի Գարդման գավառը սահմանազատող Քուռակ գետի ափերին ծավալված Գետաշեն հայտնի ավանի այն արժանավոր զավակներից, որոնք, ուսումնառությունից հետո պաշտոններ զբաղեցնելով Երեւանի, հանրապետության ու տարածաշրջանի տարբեր բնակավայրերում, երբեք չմոռացան իրենց ծննդավայրը:

Ծանր ու փուշ է անցել կյանքի առաջին շրջանը. հայ որբի ««սովորական»» դառն ու տառապալից մանկություն, պատերազմ, սով, ապա գրեթե կիսաքաղց վիճակում ուսումնառության տարիներ Երեւանի Խ. Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական ինստիտուտում (այժմ համալսարան), որն ավարտել է 1954 թ.:

Բ. Միսյանն աշխատանքային գործունեությունն սկսել է ուսուցչությամբ ու լրագրական հոդվածներով. ժամանակ անց դարձել համալսարանի աբովյանագիտության կաբինետի վարիչ, հրատարակչության գլխավոր խմբագիր, ապա՝ տնօրեն: Պաշտպանելով գիտական թեզ համաշխարհային գրականությունից՝ 1975 թ. մինչեւ մահը դասախոսել է որպես մանկավարժական բուհի արտասահմանյան գրականության ամբիոնի դասախոս: Միաժամանակ 1994 թ. աշխատել է Գավառի պետական համալսարանում՝ որպես ընդհանուր գրականության ամբիոնի վարիչ: Նրա գրչին են պատկանում հայ-արտասահմանյան գրական առնչություններին վերաբերող տասնյակ ուսումնասիրություններ, ուսումնաօժանդակ ձեռնարկներ, նաեւ բազմաթիվ հրապարակախոսական հոդվածներ:

Բ. Միսյանը խորը եւ ուժեղ անհատականություն էր, ուներ իր ««ձեռագիրը»», իր խիստ յուրօրինակ մտածելակերպը: Կյանքից ավելի սիրում էր ազատությունն ու անկախությունը: Երբեք չէր ներում երեսպաշտներին, թիկունքից հարվածողներին եւ դավաճանողներին: Շատ համարձակ էր. ««ճակատին ասող»»՝ անկախ դիմացինի դիրքից եւ պաշտոնից:

1988 թ. փետրվարին 56-ամյա գիտնականը, որը մինչ այդ էլ մտահոգված էր Արցախի ու իր ծննդավայր հազարամյա Գետաշենի մռայլ ճակատագրով, իրեն հատուկ հետեւողականությամբ լծվեց Հյուսիսային Արցախի ու Գետաշենի ենթաշրջանի հայության արդարացի պայքարին: Արհամարհելով այն ժամանակվա մեծ ու փոքր չինովնիկների ու ««հայրենիքի փրկիչ ծեւացողների»» հորդորներն ու սպառնալիքները, նա կազմակերպեց հայ ազգաբնակչության ինքնապաշտպանությունը, որի համար հանրահայտ Իգոր Մուրադյանի հետ ԽՍՀՄ ՊԱԿ-ի կողմից ենթարկվեց դաժան հալածանքի Երեւանում, ապա Կիրովաբադի բանտում: Այդ մասին 1988 թ. ի լուր աշխարհի հայտարարվել է ռուսական ««Պրավդա»» թերթի եւ ««Մարդը եւ օրենքը»» հանդեսի միջոցով:

Բանտից ազատվելով եւ սուր թոքաբորբից ու սրտեսներից մասամբ բուժվելուց հետո եռանդուն հայրենասերը նորից ստանձնեց Գետաշենի ու նրա շրջակա բնակավայրերի տեղահանության կանխման եւ ինքնապաշտպանության կազմակերպման գործը՝ համագործակցելով ինքնապաշտպանական խմբերի, ««Սասունցի Դավիթ»», ««Տիգրան Մեծ»» ջոկատների, ապա նաեւ ՀՅԴ բյուրոյի կողմից Գետաշեն գործուղված ջոկատի հրամանատար Թաթուլ Կրպեյանի հետ:

Որպես 1989 թ. Գետաշենում կազմակերպված Ազգային խորհրդի փոխնախագահ եւ ««Շահումյան-Գետաշեն»» միացյալ բարեգործական միության ու հայրենանցական միացյալ ճակատի վարչության անդամ, Բ. Միսյանը 1989-91 թթ. բազմիցս գլխավորել է Գետաշենի պատվիրակությունը ԽՍՀՄ պետական բարձրագույն ատյան-

ներ, անձամբ բանակցություններ վարել բարձրաստիճան պաշտոնյաների ու զինվորականության հետ, գործի դրել մամուլը, ռադիոն, հեռուստատեսությունը, փորձել ստանալ միութենական եւ հայաստանյան իշխանությունների գործնական աջակցությունը՝ փրկելու հինավուրց Գարդմանքն ու հայրենի Գետաշենը:

Հայրենի բնօրրանի անկումից հետո ստիպված էր զբաղվել փախստական գետաշենցիներին կացարան ու տնամերձ հողատարածքներ հատկացնելու գործով, որպեսզի շատերի պես նրանք այս անգամ էլ Հայաստանից չհեռանան:

Բենիամին Միսյանը ապրեց լուսավոր, լեցուն կյանքով: Բոլորիս հիշողության մեջ կմնան նրա համով-հոտով զվարճալի պատմությունները, կենսուրախ, բովանդակալից ու անկաշկանդ անեկդոտները, մանավանդ աներեր հավատը՝ հայրենի Գետաշենի վերստին հայրենադարձման ու ապագայի նկատմամբ:

Մի խումբ ընկերներ

Դատական սխալմունք, թե՞ անօրինական դատավարություն

ՀՀ դատավարական մարմինները հերթական անգամ ապացուցեցին, որ մեր երկրում օրինավոր քաղաքացին չի կարող իրեն համարել պաշտպանված, եւ միայն ծեւական է հնչում, թե «յուրաքանչյուր քաղաքացի կարող է իր ոտնահարված իրավունքները պաշտպանել օրենքով եւ դատական կարգով»: Արդեն երկու տարի ծգձգվում է Երեւանի Ավան թաղամասի Սայաթ-Նովայի 1/3 շ. 71 բնակարանի բնակիչ Միհրան Թոզջյանի հայցը, որն իր բնակարանի քարուքանդ լինելու, գույքի փչացման, առողջության քայքայման դիմաց վնասի փոխհատուցման եւ իր իրավունքների վերականգնման համար դիմել էր դատարան:

Ի՞նչ է տեղի ունեցել:

Մ. Թոզջյանն ապրում է բարձրահարկ շենքի վերջին՝ իններորդ հարկում: Երեւանի բազմաթիվ բարձրահարկ շենքերի պես այս մեկն էլ ուներ տանիքի հետ կապված խնդիր: Մ. Թոզջյանի հարեւան Հրանտ Սահակյանը, որ գնել էր Մ. Թոզջյանի բնակարանի ճիշտ ներքեւում գտնվող բնակարանը՝ ութերորդ հարկում, ցանկանալով այն կարգի բերել եւ նորոգել, բարձրանալով շենքի տանիք իր բարեկամների եղբոր եւ աներոջ հետ, քանդում են տանիքի այն հատվածը, որն անմիջապես Մ. Թոզջյանի գլխավերեւում է գտնվում: Երբ Մ. Թոզջյանը իմանում է այս մասին, Սահակյանը նրան խոստանում է, որ վերջինիս վնաս չի պատճառվի եւ տանիքը շուտափույթ կվերանորոգվի:

Բայց ինչպես ժողովրդական խոսքն է ասում, Հ. Սահակյանն իր բարեկամների հետ «հոնքը շինելու տեղը աչքն էլ է հանում»: Այսինքն տանիքը հիմնովին այնպես են քանդում, որ երկար ամիսներ ու տարիներ ձնհալից, անձրեւաջրերից հոսող ջրերը, թափվելով Մ. Թոզջյանի բնակարանը, անհեթեթ վնասներ են պատճառում նրան:

Այս ամենի մեջ մեղավորություն ունեն նաեւ այս տարածքի «Ավան-3» համատիրությունը եւ Ավանի թաղապետարանը, որոնք իրենց անմիջական պարտականությունները կատարելու փոխարեն, «եռյակ դաշինք» կազմելով Հ. Սահակյանի հետ, սկսում են իրենց անօրինական գործողությունները, օգտագործելով ոստիկանությանը, տուժող կողմի Մ. Թոզջյանի նկատմամբ: Նրանք այնպես են իրականությունը խեղաթյուրում եւ գլխիվայր ներկայացնում, որ իրենց ամեն հանցանք ու զեղծարարություն շուռ տալով ցանկանում են մեղավոր դարձնել օրինավոր քաղաքացուն՝ Մ. Թոզջյանին:

Մ. Թոզջյանի բազմաթիվ դիմումները Ավանի թաղապետարանին տանիքի վերաբերյալ մնում են անհետեւանք, պատճառաբանությամբ, թե թաղապետարանը միջոցներ չունի: Մինչ համատիրությունը բնակիչներից գանձումներ էր կատարում, բայց կոնկրետ օգնություն նույնպես չէր իրականացնում:

Ժողովրդական առածն ասում է. «ախորժակն ուտելիս է բացվում»: Սա տեղին է Սահակյանի վերաբերյալ, քանի որ վերջինս իր բարեկամներով օրը ցերեկով քանդելով մի ամբողջ շենքի տանիք եւ ահռելի վնասներ պատճառելով Մ. Թոզջյանին, ցանկանում է իր հանցագործությունը ոչ միայն թաքցնել, իր թիկունքում ունենալով տեղական ինքնակառավարման մարմինների հովանավորությունը, այլեւ զավեշտի հասնող պահանջ ներկայացնում «ծիու քայլ» կատարելով ֆինանսական փոխհատուցում է պահանջում իր օգտին՝ տուժողից:

Երկարատեւ դատական գործընթացները տարբեր դատական որոշումների եւ վճիռների անտրամաբանական հետեւանքով հանգեցրին հերթական դատական ֆարսի, այն է Մ. Թոզջյանը վերաքննիչ դատարանի ոչ օբյեկտիվ եւ կանխակալ մոտեցման հետեւանքով, դատավորի «կախարդական փայտիկի» միջոցով տուժող կողմից դարձավ պատասխանող կողմ:

Մինչդեռ բնիկ երեւանցի, «ժողովրդական վարպետ»-ի կոչման արժանացած, վաթսունինը ամյա Մ. Թոզջյանը չունենալով անմիջական հարազատներ, որոնք նեցուկ կարող էին լինել նրա ոտնահարված իրավունքների պաշտպան կանգնելուն, հավատում էր, որ երբեք անգամ դատարանում շահած դատական գործընթացը ավարտվել է եւ իրեն հասցրած նյութական եւ գույքային վնասը կփոխհատուցվի:

Բայց նա չարաչար սխալվեց: Նրան հասցված գույքային, բնակարանային եւ առողջական ծանր վնասները հանգեցրին այն բանի, որ այլեւս հնարավոր չի համարում իր ոտնահարված իրավունքների վերականգնումը:

Ազնիվ եւ վաստակաշատ, արդեն տարեց մարդը կոտրվել է եւ ընկճվել: Այժմ նրա առողջությանը մեծ վտանգ է սպառնում, քանի որ երկու ինֆարկտ է տարել եւ հոգեկան մեծ հարվածներ ստացել: Այստիպի իրավիճակում գտնվող մարդը այլեւս չի հավատում ոչ օրենքի, ոչ դատարանի: Նա պատրաստ է դիմել նույնիսկ ծայրահեղ քայլերի՝ անգամ իր կյանքի գնով:

Այսքանից հետո Մ. Թոզջյանի անմխիթար վիճակում գտնվող վերջին հանգրվանը՝ մեկ սենյականոց բնակարանն են հանում աճուրդի: Ցանկանալով հազուրդ տալ իրենց ախորժակին եւ խլելով նրա բնակարանը՝ խստաբար ոչնչացնել եւ մարդուն, եւ նրա հետ կապված խնդիրը:

Մի՞թե մեր երկրում վերջնականապես վերացել է օրինականությունը, դատարանները դարձել են կախյալ, ամեն գործընթաց դարձել է առուծախի առարկա եւ հնարավոր չէ հույս ունենալ արդարացի վճիռների:

Հուսանք, որ դա համատարած միտում չունի, եւ վճռաբեկ դատարանը անկողմնակալ դատավարության ընթացքում ամեն ինչ կպարզի, եւ օրինավոր քաղաքացու ոտնահարված իրավունքները կվերականգնվեն:

Հ. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Ս. ՕՐԲԵԼՅԱՆ

Միջազգային

Մարտի 22-ի վաղ առավոտյան Գազայում իսրայելական ուղղաթիռները 3 հրթիռ են արձակում պաղեստինյան «Համաս» արմատական կազմակերպության հիմնադիր եւ հոգեւոր առաջնորդ շեյխ Ահմեդ Յասինի վրա, երբ նա հաշմանդամի սայլակով դուրս էր գալիս մզկիթից, եւ սպանում նրան: Դեռեւս երիտասարդ հասակից հաշմանդամի սայլակին գամված 67-ամյա շեյխի հետ սպանվում են նրա որդին, 2 թիկնապահները եւ 5 պատահական անցորդ:

«Համասի» հոգեւոր առաջնորդը սպանվել է ԱՄՆ-ի հավանությամբ

Սպանության նպատակը տարածաշրջանում բռնության սաստկացումն է

Սպանությունից 1 ժամ հետո իսրայելական բանակը հատուկ հաղորդագրությամբ արձանագրում է փաստը, իսկ Իսրայելի ռադիոն ի լուր աշխարհի հաղորդում է, որ բանակի նշանակային գրոհն՝ ընդդեմ «Համաս» ահաբեկչական կազմակերպության առաջնորդ շեյխ Յասինի, անմիջականորեն ղեկավարել է վարչապետ Արիել Շարոնը: Այդ ընթացքում Իսրայելի պաշտպանության փոխնախարար Զեւ Բոիմը նույն խոսափողից հայտարարում է. «Շեյխ Յասինը կրում էր «Համասի» ահաբեկչական բոլոր գործողությունների պատասխանատվությունը, հետեւաբար արժանի էր, որ սպանվեր»:

Ի պատասխան դրա «Համասը» երդվում է լուծել շեյխի վրեժը՝ սպառնալով «կտրել Շարոնի գլուխը»: Կազմակերպության ռազմական թեւը «Իզզեդին ալ Քասեմի բրիգադները» նախազգուշացնում է, որ այսուհետեւ հրեաներին հակահարված է տրվելու նաեւ Պաղեստինից եւ Իսրայելից դուրս, ամբողջ մահմեդական աշխարհում: Իսկ «Ալ Աքսայի նահատակների բրիգադները» պատերազմ է հայտարարում «սիոնի բոլոր զավակներին»:

Մինչ Իսրայելը գոհունակությամբ արձանագրելով «Համասի» հոգեւոր առաջնորդի սպանության փաստը, բորբոքում էր պաղեստինցիների վրեժխնդրության զգացումը, արաբական երկրներում եւ մահմեդական աշխարհում զայրույթի ալիք է բարձրանում: Դեռեւս 2 ամիս առաջ ծրագրված այս ստոր արարքը խստագույնս դատապարտում են ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանը, Եվրամիությունը, Ռուսաստանը, Չինաստանը, Հնդկաստանը, Ճապոնիան, Ավստրալիան եւ բազմաթիվ այլ երկրներ: Թերեւս միայն ԱՄՆ-ն է, որ սպանությունը դատապարտելու փոխարեն պաղեստինցիներին եւ իսրայելցիներին կոչ է անում «չսրել լարվածությունը»:

Ինչո՞ւ: Մինչ հարցին պատասխանելը նշենք, որ շեյխ Յասինն իր զսպվածությամբ չափավորում էր «Համասի» գործունեությունը: Անկախ չափավորության հանգամանքից, որեւէ սպանության անմիջական ղեկավարումը յուրահատուկ է մաֆիային կամ ահաբեկչական կազմակերպության պարագլուխներին: Քանի որ Շարոնը պարագլուխ չէ, այլ երկրի վարչապետը, ուրեմն նա, ղեկավարելով սպանությունը, օրինականացրել է Պաղեստինում Իսրայելի գործադրած պետական ահաբեկչությունը:

Պարզվում է, Շարոնը նաեւ անմիջականորեն ծրագրել է շեյխի սպանությունը, այդ ծրագիրը հաստատվել է նախարարների խորհրդի արտակարգ նիստում եւ վերջապես նա շեյխին սպանելու նախարարների խորհրդի որոշման մասին ԱՄՆ-ին տեղյակ է պահել, արժանանալով նրա հավանությանը: Ի դեպ, ԱՄՆ-ին տեղյակ պահելու եւ հավանությանն արժանանալու մասին, թուրքական թերթերի վկայությամբ, Շարոնն է հայտարարել:

Ակնհայտ է, որ նախապես հավանություն տալով շեյխ Յասինի սպանությանը, ԱՄՆ-ը չէր կարող դրա համար դատապարտել Իսրայելին: Հարցը, սակայն, հավանությունը չէ, այլ դրանով հետագա սպանություններում Իսրայելի խրախուսումը: Թերեւս այդ առումով պատահական չէ, որ ողջ աշխարհն Իսրայելին է դատապարտում, իսկ նա, անտեսելով պաղեստինյան արմատական կազմակերպությունների վրեժխնդրության երդումը, «Հզբոլլահի», «Իսլամական ջիհադի», «Մուսուլման եղբայրների», «Ալ Ղաիդայի» սպառնալիքները եւ միջազգային հանրության հակազդեցությունը, սպանության ենթակա 100 պաղեստինցի գործիչների ցուցակ է պատրաստում: Ավելին իսրայելական զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ Մոշե Յալոնը որպես նշանառության հաջորդ թիրախ ուղղակի մատնանշում է պաղեստինյան ինքնավարության ղեկավար Յասեր Արաֆաթի ու «Հզբոլլահի» առաջնորդ Հասան Նասրալլահի անունները ասելով. «Շեյխի սպանությանն Արաֆաթի ու Նասրալլահի ցուցաբերած հակազդեցությունը ցույց է տալիս, որ հերթը նրանց է հասել, եւ իրենք դա հասկանում են»:

Սպանության ենթակա մյուս պաղեստինցիների անունները դեռեւս հայտնի չեն: Սակայն շեյխ Յասինի սպանությանը գոհունակությամբ արձագանքելու միջոցով պաղեստինցիների վրեժխնդրության զգացումը բորբոքելու Իսրայելի նկրտումները հայտնի են: Դա նշանակում է, որ պաղեստինցիների պատասխան գործողություններով տարածաշրջանում բռնության սաստկացումը միանգամայն համապատասխանում է Իսրայելի շահերին: Այն առումով, որ բռնությունը պաղեստինյան դիմադրությունն ահաբեկչություն որակելու առիթ է ծառայում, եւ Իսրայելը ահաբեկչության դեմ պայքարի պատրվակով ոչ միայն պատժիչ գործողություններ է ծավալում Պաղեստինում, այլեւ ապահովվում է այդ գործողությունների հարատեւությունը: Այլ կերպ՝ պաղեստինցիների «ահաբեկչության» ծավալումը Իսրայելին այնքան է անհրաժեշտ, որքան միջազգային ահաբեկչության գլոբալացումն ԱՄՆ-ին: Այն տարբերությամբ, որ «ահաբեկչության» ծավալման պայմաններում Իսրայելը բնաջնջում է պաղեստինցիներին, իսկ գլոբալացումը նպաստում է ԱՄՆ-ի ագրեսիվ նկրտումներին եւ նախադրյալներ է ստեղծում նրա քաղաքական ծրագրերի իրականացման համար:

ՅԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

«Համասի» նոր առաջնորդը սպառնում է «հանգիստ չտալ» իսրայելցիներին

Պաղեստինյան տարածքներում առավել արմատական կազմակերպության՝ «Համասի» նոր առաջնորդ Աբելազիզ ալ Ռանտիսին, որը երեկշաբթի օրը փոխարինել է նախորդ օրը իսրայելական բանակի հարձակումից սպանված շեյխ Ահմեդ Յասինին, հանդես է եկել Իսրայելին ուղղված սպառնալիքներով: Իր առաջին իսկ հրապարակային ելույթում Ռանտիսին հայտարարել է. «Իսրայելցիներն ապահովություն չեն տեսնի»: Նա «Համասի» զինված կազմավորմանը հորդորել է «դաս տալ» Իսրայելին շեյխ Յասինի սպանության համար:

Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ Ռանտիսիի ելույթից քիչ անց մի զինված պաղեստինցի է սպանվել Գազայի հարավում հրեական Մորագ նորաստեղծ գաղութի մոտակայքում: Ուրիշ պաղեստինցիներ էլ փորձել են Հարավային Լիբանանից հրթիռներ արձակել Իսրայելի տարածքի վրա: Իսրայելական եւ լիբանանյան աղբյուրները հաղորդում են, որ այդ պաղեստինցիներից մեկը սպանվել է, երկուսն էլ վիրավորվել են իսրայելական օդուժի հարձակման հետեւանքով:

Շեյխ Ահմեդ Յասինի սպանության կապակցությամբ ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը հայտարարել է, թե Իսրայելն ունի պաշտպանվելու իրավունք, սակայն պետք է հաշվի առնի իր գործողությունների հետեւանքները: Յասինի մահվան առիթով Գազայի մարզադաշտում հավաքված հազարավոր պաղեստինցիների եւ «Համասի» ղեկավար գործիչների առջեւ ելույթ ունենալով Ռանտիսին սպառնացել է «հանգիստ չտալ» Իսրայելի վարչապետ Շարոնին եւ իսրայելցիներին: «Մենք կմարտնչենք մինչեւ ամբողջ Պաղեստինի ազատագրումը», ավելացրել է նա:

«Համասը» պահանջում է բրիտանական մանդատի համաձայն իսլամական պետություն ստեղծել ամբողջ Պաղեստինում, այսինքն՝ Միջերկրական ծովից մինչեւ Հորդանան գետը: Այս ծրագիրն անհնար է համարում Իսրայելի պետության գոյությունը:

ԸՍՏ ԲԱՔՎԻ ՄԱՄՈՒԼԻ

Ադրբեջանում շատ նավթ չկա

Հինգ-վեց տարի հետո Ադրբեջանը կարող է կանգնել երկրի նավթային ոլորտում միջազգային կապիտալի ներգրավմանն առնչվող խնդիրների առջեւ, երեկվա համարում գրում է Բաքվի «Էխոն»՝ վկայակոչելով ամերիկյան Բեյքեր ինստիտուտի մի անանուն փորձագետի: «Իրանցիներն այնքան էլ լավ հարաբերություններ չունեն արտասահմանյան ներդնողների հետ: Բայց եթե նրանք համաձայնեն միջազգային ներդրումներին, այդ դեպքում ամեն ինչ փոխվելու է, իրանյան նավթը հոսելու է միջազգային շուկաներ: Անշուշտ, Իրանի տնտեսական վերելքի համար ժամանակ է պետք: Այդ պատճառով Ադրբեջանի համար 5 տարվա հանգստություն ապահովված է: Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարը կառուցվելու է», ասել է փորձագետը: «Պետք է մտածել, թե նավթի առումով Ադրբեջանն ԱՄՆ-ի համար կարեւոր է: Ուզում եմ ձեզ հիասթափեցնել, ձեր երկրում այնքան էլ շատ նավթ չկա», ասել է նա:

Օրերս, ըստ «Էխոյի», «Ռայմոնդ Ջեյմս եւ ընկերներ» ընկերության վերլուծաբան Ուեյն Էնդրյուսը նշել է, որ առնվազն մինչեւ 2008 թ. Կասպից նավթային պաշարները ԱՄՆ-ին չեն կարող անկախ պահել OPEC-ից: Էնդրյուսը եկել է եզրակացության, ըստ որի մինչեւ 2008 թ. Կասպից նավթը կազմելու է համաշխարհային շուկայում նավթի պահանջների ընդամենը մեկ տոկոսը: «Ավելի պարզ ասած, Կասպից պոտենցիալը շատ փոքր է, որպեսզի իրական նշանակություն ունենար նավթային շուկայի համար», ասել է նա:

Այսօրվա դրությամբ Ադրբեջանում կան 78 նավթի եւ գազի հանքեր, որից 54-ից հանվում են ածխաջրածիններ: Այդ հանքերից 37-ը ցամաքում է, 17-ը՝ ծովում: Պաշտոնական Բաքվի կանխատեսումներով 2009 թ. կլինի Ադրբեջանում նավթարդյունաբերության «պիկը»՝ կարդյունահանվի 55 մլն տոննա նավթ: Ըստ տարբեր կանխատեսումների, 25-30 տարի՝ հետո Ադրբեջանում նավթ չի մնա:

«ԱՊՀ ներդրումային համաժողովը» հետաձգվում է

ԱՊՀ գործադիր կոմիտեն տեղեկացնում է, որ Մոսկվայում մարտի 24-25-ը նախատեսված «Ներդրումային քաղաքականությունն ԱՊՀ-ում. համագործակցություն եւ փոխգործողություն» համաժողովի անցկացումը հետաձգվում է: Մոսկվայից ստացված լրատվության համաձայն, հետաձգումը պայմանավորված է ՌԴ կառավարությունում իրականացվող կառուցվածքային փոփոխություններով եւ այդ միջոցառման նախապատրաստմանը մասնակցող վերակազմվող մարմինների դիմումներով:

Համաժողովի անցկացման ժամկետի մասին լրացուցիչ կհայտարարվի առիթին: Համաժողովին մասնակցելու ցանկություն են հայտնել ԱՊՀ 11 պետությունների ներկայացուցիչներ, այդ թվում նախարարությունների ու գերատեսչությունների, բանկերի, խոշորագույն կորպորացիաների ու ձեռնարկությունների ղեկավարներ, գիտնականներ ու մասնագետներ, ինչպես նաեւ տարածաշրջանային ղեկավարներ:

Համաժողովի մասնակիցները շահագրգռված են ներդրումների ոլորտում տնտեսական համագործակցության զարգացմամբ: Ներդրումային քաղաքականությունն առանձնակի հետաքրքրություն է առաջացնում էներգետիկայի, հեռահաղորդակցությունների, ջրային ռեսուրսների, ԱՊՀ ֆինանսական շուկաների բնագավառներում:

Մասնակիցների գրանցումը շարունակվում է: Ինտերնետային տեղեկություններ կարելի է ստանալ www.cisdc.ru սայթից: Հեռախոսահամարներն են՝ (095) 924-2548, 925-2988, ֆաքսի համարը՝ (095) 298-2808, e-mail: info@cisdc.ru.

Կիպրոսի ապագան վճռվում է Շվեյցարիայում

Լյուցեռնից ոչ հեռու գտնվող Բուերգենշտոկ բնակավայրում երեկ Կիպրոսի վերամիավորման բանակցությունների հերթական փուլն է սկսվել ՄԱԿ-ի հովանու ներքո: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ մասնակիցներն են կղզու հունական եւ թուրքական համայնքները, Հունաստանը եւ Թուրքիան:

Բանակցություններին չի մասնակցում կիպրացի թուրքերի առաջնորդ Ռաուֆ Դենքթաշը, որը բոյկոտել է դրանք՝ բողոքելով հույն կիպրացիների «անզիջողականության» դեմ: Ավելի վաղ՝ փետրվարի 13-ին, Դենքթաշը, Կիպրոսի նախագահ Թասոս Պապադոպուլոսը եւ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանը համաձայնեցրել էին բանակցությունների ժամանակացույցը՝ ըստ 2002 թ. վերջերին Կ. Անանի ներկայացրած հաշտության ծրագրի, որով նախատեսվում է Կիպրոսում Շվեյցարիայի օրինակով ստեղծել համադաշնություն:

Թե Դենքթաշը եւ թե Պապադոպուլոսը դժկամությամբ էին ստորագրել փետրվարի 13-ի համաձայնագիրը: Այդ պատճառով քննարկումների նախնական փուլը երկուշաբթի օրն ավարտվեց անարդյունք: Ֆրանսպրեսի տվյալներով, Շվեյցարիայում բանակցությունները շարունակվելու են մինչեւ մարտի վերջը: Թուրքիան միակ երկիրն է, որ ճանաչել է իր իսկ ջանքերով 1983 թ. կղզու հյուսիսում հռչակված «թուրքական հանրապետությունը»: Եթե մինչեւ մայիսի 1-ը վերամիավորման հարցը չլուծվի, ապա Եվրամիության մեջ կմտնի Կիպրոսի միայն հունական մասը:

Բանակցությունները վերահսկում է Կոֆի Անանի ներկայացուցիչ Ալվարո դե Սոտոն: Նա ձգտում է հնարավորին չափ արագացնել Կիպրոսում դաշնային կառավարության ստեղծումը: Ըստ «Ֆիգարո» թերթի, լուծմանը խանգարում են մասնավորապես 1974 թ. թուրքական ներխուժումից հետո իրենց բնակավայրերը լքած հույն փախստականների թվի, նրանց վերադարձի, ինչպես նաեւ կղզու հյուսիսում մնալիք թուրք նորաբնակների թվի հարցերը:

Հույն կիպրացիների պատվիրակությունը գլխավորում է Թ. Պապադոպուլոսը, թուրք կիպրացիներինը՝ այսպես կոչված Հյուսիսային Կիպրոսի թուրքական հանրապետության վարչապետ Մեհմեդ Ալի Թալաթը, որը կղզու վերամիավորման ջատագովներից է: Կոֆի Անանը եւ Հունաստանի ու Թուրքիայի վարչապետները բանակցողներին կմիանան մարտի 28-ին:

Եթե Շվեյցարիայում բանակցություններն ավարտվեն անարդյունք, ապա ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանն ինքը կորոշի, թե ինչպիսի համաձայնագիր է հանրաքվեի դրվելու ապրիլի 20-ին կղզու երկու մասերում:

Գ. Ք.

Մշակույթ

Ժորժ Սանդը Հայաստանի աչքերով

Ժորժ Սանդի ծննդյան 200-ամյակի եւ ֆրանկոֆոնիային նվիրված շաբաթվա կապակցությամբ, SPFA բարեգործական կազմակերպությունը 2004թ. մարտի 19-ին ֆրանսիացի մեծ գրողի կյանքին ու ստեղծագործությանը նվիրված համաժողով էր կազմակերպել: Իրենց ելույթներում Երեւանի պետական համալսարանի դասախոսները ներկայացրին մեծ գրողի կյանքն ու ստեղծագործությունը:

Բացման խոսքով հանդես եկավ Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպան պարոն Անրի ԿՅՈՒՆԻՆ, որը խոսեց այն մասին, թե ինչպես հասարակությունից դուրս մնացած այս կնոջ ճակատագիրն ու ստեղծագործությունները կարող են արժանանալ հայ ընթերցողի ուշադրությանը:

1. Կին, որն էմանսիպացիայի եւ ընտանիքի միջեւ, ետ է մղում տղամարդկանց աշխարհի արգելափակոցները

Ամբողջովին Ռուսոյից ներշնչված, խոր ռոմանտիզմի ոգով գրված իր առաջին ստեղծագործությունների մեջ («Ինդիանա», «Լելիա»), նա հռչակում է կրքի իրավունքները: Ամուսնանալով 18 տարեկան հասակում բարոն Կազիմիր Դյուդըվանի հետ, սկսած 1825-ից կրքոտ նամակագրական կապ է ունենում Բորդոյի մի դատավորի Օրելիեն դը Սեզի հետ: 1827-ին դառնում է երիտասարդ գիտնական Աժասոն դը Գրանսանի սիրուհին, որը «Լելիայի» Ստենիոյին պիտի տար իր որոշ դիմագծերը:

1835-ին ապահարզան է պահանջում ամուսնուց: Մինչ այդ արդեն ճանաչում էր Ժյուլ Սանդոյին, Մյուսեին:

Հեռանալով ամուսնուց, նախընտրում է իր մոտ պահել երեխաներին դասիարակի խնամքին հանձնելու փոխարեն:

Շարունակում է, մասնավորապես հովվերգական իր վեպերում, երազել նահապետական եւ երջանիկ, մոլի կրքերից զերծ հասարակության մասին, ողջ կյանքն ապրելով իր ծննդավայր Բերիում: Նա սահմանափակումներ է դնում կնոջ էմանսիպացիայի մեջ, մերժելով պատգամավորությունն այն պատճառաբանությամբ, որ կնոջն անպատշաճ է տեղ զբաղեցնել բազմաթիվ պարոնների շրջապատում:

Վերջապես, Ավրորա Դյուպենն իր առաջին սիրային կրքոտ վեպերը մակագրում է Ժորժ Սանդ անունով:

2. Քաղաքական մեծահոգությունը սոցիալական փոխակերպում ապրող հասարակության մեջ

«Սոցիալիստական» վեպերի շարքում, ժամանակից առաջ, քարոզում է դասակարգերի միավորում, եղբայրական հավասարություն («Անժիբոյի ջրաղացպանը»):

Երբ Սանդը «Փոքրիկ Ֆադետն» էր գրում, Բալզակը «Գեղջուկներն» էր հորինում: Բալզակը ցանկանում է ցույց տալ, որ ֆրանսիական հեղափոխությունը, փշրելով հասարակության հին շրջանակները, ավերելով սեփականության հասարակարգը, գյուղացուն վերածել է ստոր ագահության ստրկացրած էակի: Սանդը կռահում է մեծահոգությունը, որ թաքնվում է կոշտ ու կոպիտ արտաքինի տակ: Նա նկարագրում է գեղջկական սովորույթները, սնոտիապաշտությունները, պարկապզուկ նվագողների սիրահարվածությունն իրենց արվեստին, ինչպես հայերը դուդուկին:

3. Սանդ գրողը

Այն, ինչ Սանդի ստեղծագործության մեջ հոգեհարազատ կարող է լինել հային, կապվածությունն է հողին, ծննդավայրին, ընտանեկան հողակտորին: Նա գիտի նկարագրել «սառնամանիք երեկոների ցոլացող բոսորը», խոնավ եւ խոր «փոսորակների» սառնությունը, վտանգավոր եւ վատահամբավ ծանծաղուտները, որոնց հաճախակի այցելուներն են թափառող կրակները:

Նա նկարագրում է հասարակ մարդկանց ներաշխարհը, անքուն գիշերների զրույցները, մարդկանց ախոյանությունը, հողագործի լուռ աշխատանքը:

Ի վերջո, նա պատգամում է մեծահոգություն եւ սիրո տեղ չհանդիսացող կրքերի հանդարտություն: Իր իսկ անվանած «1848-ի հունիսյան անբարենպաստ օրերից» քիչ անց նա դատապարտում է հեղափոխական ցասումները եւ վերադառնում գյուղ: Սա նրա հավատամքն է դառնում. «Միաբանություն քարոզել, երբ իրար կոկորդ են կտրում, հավասարազոր է ձայն բարբառո հանապատի: Լինում են ժամանակներ, երբ հոգիներն այնքան ալեկոծված են, որ խուլ են ցանկացած ուղղակի հորդորների նկատմամբ»: Հունիսյան այդ օրերից ի վեր հեղինակն իր պարտքն է համարել սիրալիր լինել:

Թող որ Ժորժ Սանդը եւ նրա ստեղծագործությունը օգնեն մեզ մնալ սիրալիր եւ զերծ պահեն մեզ քաղաքականության եւ աշխարհի ցասումից:

Մարտի 27-ը թատրոնի միջազգային օրն է

Թատրոնը մոռացվե՞լ է

Հերթական անգամ թատրոնի օրն ենք նշում, այն տոնը, որը կոչված է հումանիզմի գաղափարների աջակիցը լինելու, նպաստելու այդ գաղափարների տարածմանը: Հայկական եւ մոսկովյան առաջատար հեռուստաընկերությունների ծրագրերում որեւէ հաղորդում նվիրված չէ այս տոնին: Տխուր է: Ցավալի է: Տխուր է նաեւ այն, որ նախատեսված չեն պաշտոնական ընդունելություններ, շնորհավորանքի ցույցեր: Ուրեմն, թատրոնը մոռացվել է, թատրոնը դադարել է պահանջմունք լինելուց, թատրոնն այլեւս պետության համար հետաքրքրություն չի ներկայացնում: Այն միայն մի խումբ խանդավառ ու նվիրված մարդկանց համար է ամեն երեկո վառում իր լույսերը, համոզված, որ իր գոյությունը գնահատողներ կան, որ իրենից դեռ սպասելիքներ ունեցողներ կան: Ու այդ համոզումով էլ ապրում է թատրոնը՝ հեգնելով բոլոր նրանց, ովքեր ժամանակից շուտ ռեքվիեմներ են պատրաստում թատրոնի համար ու պնդում, թե ժամանակները թատրոնի համար նպաստավոր չեն, թե թատրոնի գոյությունը կարեւորվում է հատկապես ցնցումների եւ հեղափոխությունների շրջանում: Ու, որպես ապացույց, նման հիշում են ֆրանսիական հեղափոխությունը, դերասան Լեմեսին... Ի՞նչ է, թատրոնն ուրիշ ժամանակներում ծաղկում չի՞ ապրել, չե՞ն եղել պոռթկումներ խաղաղ ու հանդարտ պատմաշրջաններում: Եղել են, արձանագրվել են: Ու հենց հայ թատրոնը մոտ 70 տարի ընթացել է վերելքների ճանապարհով՝ 21-րդ դարի շեմին մեզ ժառանգելով հարուստ կուտակումներ, խոշոր ձեռքբերումներ, անբեկանելի նվաճումներ: Պետությունն էլ կարեւորել է թատրոնը որպես իր հզոր գաղափարական զենքերից մեկը, որպես իր յուրատեսակ հենարաններից մեկը:

Մեր թատրոնը 1990-ականների սկզբներից կորցրեց իր տեղն ու նշանակությունը հասարակական կյանքում: Եթե հավատանք որոշ թատերագետների տեսությանը, ապա հենց հեղափոխականության ու պատմաշրջանային եւ բուռն իրադարձությունների պայմաններում թատրոնը պիտի մղվեր առաջին պլան, պիտի դառնար շարժումների յուրատեսակ առանցքն ու կենտրոնը եւ արտացոլեր այն իրականությունը, որն օրավուր փոփոխվում-կերպարանափոխվում էր, ծնում էր բերում զարմանալի բովանդակային ուղղվածություն: Թատրո՞նը չըմբռնեց ժամանակն ու նրա պահանջները, թե՞ ժամանակն ու այն ստեղծողները չըմբռնեցին թատրոնի արժեքը՝ բանավիճելու թեմա, սակայն բացահայտ է, որ ժամանակն ու թատրոնը հայտնվեցին տարբեր բեւեռներում, «քաղաքական թատրոնը» եկավ ու մխրճվեց մեր կյանքի մեջ մեզ պարտադրելով գնալ դեպի արժեքային այլ ոլորտներ, այլ ըմբռնումներ ու տարածքներ: Ու այս ինքնահատուկ թոհուբոհի, այս զարմանալի նորահայտնության պայմաններում մոռացվեցին թատրոն տանող ճանապարհները, կիսափակ եղան թատրոնների դռները, թատրոնները մոլորության ու շփոթվածության մեջ հայտնվեցին: Թատրոնները կորցրին ժամանակի զգացողությունը, ռիթմը, տրամադրություններն ընկալելու կարողությունը:

Ի՞նչ էր պետք ներկայացնել, դրամատուրգիական ի՞նչ ստեղծագործություններ էին պետք ժամանակի հետ համահունչ լինելու, թատրոն-իրականություն կապը ձեւավորելու համար: Թատրոնը չհասկացավ ու չըմբռնեց ժամանակի պահանջը, թատրոնը կորցրեց ինքնահաստատումը, իսկ ժամանակի հերոսներն արագ սկսեցին թատրոնի դեմ այսպիսով ուժգին հարված հասցնելով արվեստի այն տեսակին, որը, թվում էր, ամենահեղափոխականը պիտի լիներ, ամենաակտիվն ու ամենազգայունը... Երկար ժամանակ մեր թատրոնը չկարողացավ սեփական ճանապարհը գտնել, իրականության աղմուկի մեջ իր ձայնը հնչեցնել: Միայն Հր. Ղափլանյանի անվան դրամատիկականը չխաթարեց իր ընթացքը, իրատես համարձակությամբ ու փիլիսոփայական-ենթաշերտային խորհրդայնությամբ բեմ բերեց Վ. Շեքսպիրի «Հուլիոս Կեսարը» ամբոխի ու հերոսի սրացող հակամարտվող հարաբերությունների մեջ տեսնելով ժամանակն ու նրա հերոսներին, այն կանխատեսումները, որոնք պիտի հետո ընթացքի տրամաբանական վախճանը դառնային... Միայն դրամատիկական թատրոնին հաջողվեց ժամանակի մեջ լինել սուր, բախումնային, քաղաքական ֆարսի հասցված «Հուլիոս Կեսարով» հաստատել թատրոնի ժամանակն ու հետագայում այդ ժամանակի մեջ տեղավորել Պ. Զեյթունցյանի «Հիսուս Նազովրեցին եւ նրա երկրորդ աշակերտը» որպես ահեղ զգացում ու պատգամ, որպես ինքնամաքրման կոչ: Այս բեմադրությունները գեղարվեստական բարձրակետ եղան, մարտահրավեր եղան բոլոր նրանց, ովքեր ժամ առաջ ուզում էին ժամանակի մեջ թատրոնը մերժել, ուզում էին քաղաքական բամբասակությունները հռչակել «թատրոնի» տեսակ...

Արմեն Խանդիկյանի ռեժիսորական խիզախումների կողքին սկսեցին ի հայտ գալ նոր դրսեւորումներ մասնավորապես Գ. Սունդուկյանի անվան ազգային ակադեմիական թատրոնի «Հին աստվածներ», «Բաղի այգին» բեմադրությունները, որոնք ազգային բեմարվեստում նոր հեռանկար բերեցին, որոնք մերժեցին «մեռյալ թատրոնի» գաղափարախոսությունը: Այս բեմադրություններն իսկապես յուրատեսակ սկիզբ էին, ավանդականն ու նորարարականը միավորող սկիզբ, արժեքների վերանայման սկիզբ: Այս բեմադրությունների շնորհիվ «հոգնած ակադեմիզմը» տեղի տվեց, սկսեց հեռանալ, ու մեր թատրոնը ոչ միայն կենդանացավ, այլեւ աշխարհի թատրոնում տեղ ունեցող բռնկումների արձագանքները բերեց ու տեղավորեց մեր գեղարվեստական իրականության շրջանակների մեջ, պատրաստեց շարժվել, թափ առնել, պատրաստեց տեսնել նորացող թատրոն, նոր մտածողության թատրոն:

«Քաղաքական թատրոնն» արդեն սկսել էր հեռանալ ասպարեզից, «գործող անձերը» դարձել էին տաղտկալի ու հնացած: Թվում էր, որ հանրությունը թատրոնի՝ ճշմարիտ թատրոնի կարոտից կգնար նրա մոտ, կփորձեր հասկանալ այն ենթատեքստերն ու ընդհանրացումները, որոնք արդեն աղմկում էին ու իրենց հանդեպ հետաքրքրություն պահանջում, կգնար դեպի վեհն ու գեղեցիկը, բայց... Բայց հիմա էլ թատրոնի ճանապարհին «բալագանները» հառնեցին... տարան, էժանացին, անճաշակ ու գռեհիկ «բալագանները», որոնք իր կատակն ու ծիծաղն էին բերում բեմ, որոնք իր հաստատում էին կատակերգության գերիշխանությունը: Բայց բարձր ու ճաշակավոր կատակերգության փոխարեն ձեւավորվեց պսեւդոկատակերգության մի տեսակ, որը թատրոնի մասին պատկերացումների հիմքերը խարխլեց, որը գռեհկությունն ու փողոցային հայհոյանքը դարձրեց արտահայտչաձեւ ու սկզբունք...

Ու նման նորահայտ «կատակերգակներին», ամենատարբեր հովանավորներին ու մեկենասներին, նախարարներին ու մանուկհախվերդյաններին ընդունեցին որպես արժեք ու չափանիշ ճշմարիտ արժեքների հերն անիծելով, ճշմարիտ արժեքներին աքացի տալով: Նման ժողովրդի թատրոն չգնալու հանգամանքը բացատրեցին սոցիալական կեղեքումներով, աղքատությամբ, այս «տեսությունը» դրոշակ դարձրեցին: Բայց մի՞թե «բալագանները» դատարկ դահլիճներում էին ցուցադրվում, կամ էլ նրանց հանդեպ պահանջարկ չկար: Կար այդ պահանջարկը, կա: Այո, սոցիալական կեղեքումը չոքեց մտավորականի, թատրոնի իսկական երկրպագուի շեմին, բայց օլիգարխ ու փողատեր հռչակված դուքանչիները, Արամ Սասարյանի կլկլոցներով մեծացած երիտասարդ սերունդը գերադասեց գռեհիկն ու անճաշակը, որովհետեւ «բալագանն» առավել զորեղ գտնվեց թատրոնի հետ պայքարում, որովհետեւ թատրոնն ինքը չուզեց գնալ սուր դիմակայության, խիզախ դիմակայության: Որովհետեւ թատրոնի տեսաբաններն ու քննադատները հետ քաշվեցին ասպարեզը թողնելով կիսատ-պռատ մի քանի գրչակների, որոնք խմբագրությունից խմբագրություն են վազում՝ նույն անճաշակ քարոզը հրամցնելով իբրեւ թատրոնի «ճշմարիտ» գնահատություն: Ակադեմիկոս Լեւոն Հախվերդյանը «մեռնող մասնագիտություն» կոչեց թատերագետի մասնագիտությունը, քանզի այլեւս ոչ մեկին պետք չէին արժեքավոր դիտումները, քանզի ոչ մեկի չէր հետաքրքրում թատերագետի կարծիքը... Ո՞ւմ հետաքրքրեր, երբ թատրոններից շատերը շուլալվեցին խոր գավառայնության ու սիրողականության վերմակների մեջ, երբ մայրաքաղաքից հեռու մնաց թատերական կյանքը, երբ հզոր ու փառահեղ (երբեմնի) Գյումրու Վ. Աճեմյանի անվան եւ Վանաձորի Հ. Աբելյանի անվան թատրոնները վերածվեցին սիրողական խմբերի ակնհայտ դարձնելով չինովնիկական անտեղի միջամտությունների վայրագ հետեւանքները, երբ ասպարեզ նետվեց կիսագրագետ բեմադրիչների ու դերասանների մի սերունդ, որը միջակությունը դարձրեց գեղարվեստական գոյաձեւ ու նախապայման:

Թատրոնը համահարթեցված անդաստան չէ, ու միջակության եւ բացառիկության պայքարից է ծնվում ճշմարիտ արժեքը: Բայց մեզանում այսօր տիրապետողը միջակությունն է, որն էլ անամոթաբար առաջ է գնում ջանալով ստվերել բացառիկն ու եզակին, որոնք անպաշտպան են մնացել, որոնք մնացել են չգնահատված:

Միջակության հաղթարշավը չէ՞, որ այսօր դեպի անդունդն ենք գլորում օպերայի եւ բալետի թատրոնը, որում շատ վաղուց համակերպվել են ցածրաճաշակ ներկայացումների գոյությանը եւ ձեւավորված որակն ընդունում են որպես ձեռքբերում: Միջակության ու գորշության տիրապետությունն է մայրաքաղաքից հեռու գտնվող Արտաշատի, Գավառի, Կապանի թատրոններում, որոնց մասին հաճախ նաեւ մոռանում ենք:

Թատրոնն, այո, մոռացվել է: Թատրոնը կարծես դուրս է մղվել մեր կյանքից, չնայած մի քանի իսկապես տաղանդավոր մարդիկ ստեղծում են մեր օրերի հետաքրքրական թատրոնը: Ու ցավ ես ապրում, որ ամենօրյա վազքի, ամենատարբեր իրողությունների արանքում բարձր ու մեծ արժեքները մնում են մոռացության մեջ: Ճիշտ որ տխուր է, դառն է ու տխուր:

Բայց, այնուհանդերձ, թատրոնի տոնն է շուտով, ու մենք գոնե իրար շնորհավորելով համոզված լինենք, որ մոռացումը կանցնի, որ հատկապես պետությունը կկարեւորի թատրոնի տեղը, չէ՞ որ պետության հենարանը նաեւ թատրոնն է:

ԼԵՒՈՆ ՄՈՒԹԱՖՅԱՆ,
թատերագետ

«Ձեր հաղթանակը նաեւ մեր հաղթանակն է»

Զինելով մեր օլիմպիականներին, ասաց Ռոբերտ Քոչարյանը

Երեկ Արարատի մարզ կատարած իր այցի ընթացքում, տրավերտինի հանքավայրից մեկնելով «Այգ» սպորտային համալիր, Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը ծանոթացավ մարզիկների համար այստեղ առաջարկվող պայմաններին, շրջեց համալիրի տարբեր մարզադահլիճներով, եղավ մարզիկների կացարաններում, լողավազանում: Ապա նա հանդիպեց եւ զրուցեց այստեղ հանգրվանած մեր հավաքականներին, որոնք նախապատրաստվում են այս տարվա ամռանը կայանալիք օլիմպիադային: Բացելով հանդիպումը, Ռոբերտ Քոչարյանը հայտնեց, որ կառավարության առջեւ պահանջ է դրվել անել ամեն ինչ, որպեսզի մեր օլիմպիականները որեւէ խնդիր չունենան կապված մարզումների, բժշկի, սննդի եւ այլ անհրաժեշտ պայմանների հետ: Նա ընդգծեց, որ նախորդ օլիմպիադայի արդյունքները չպետք է կրկնվեն, ասելով, որ մեր մարզիկներից ակնկալվում են հաջող ելույթներ: «Ձեր հաղթանակը նաեւ մեր հաղթանակն է: Անձամբ ես յուրաքանչյուրիդ հաղթանակը համարում եմ իմը եւ գուցե ձեզանից ավելի շատ եմ ուրախանում», նշեց Նախագահը:

Մի շարք մարզաձեւերում առկա կացությունը Նախագահին ներկայացրեցին սպորտի պետական կոմիտեի փոխնախագահ Միքայել Իսպիրյանը եւ հավաքականների մարզիչները: Մասնավորապես տեղեկացվեց, որ ազատ ոճի ըմբիշները ձեռք են բերել 4, հունա-հռոմեական ոճի ըմբիշները 3 ուղեգիր: Ծանրամարտի Հայաստանի հավաքականը 4 ուղեգիր ունի եւ 8 ծանրորդներ ներկայումս մարզվում են եւ պայքարում հավաքականում տեղ զբաղեցնելու համար: Ունենք հույսեր ներշնչող մեկ ծանրորդուհի, որը նույնպես հավակնում է մասնակցելու օլիմպիադային: Բռնցքամարտիկները ուղեգրեր նվաճելու համար պետք է մասնակցեն այս ամսվա վերջին մեկնարկող վարկանիշային մրցաշարերին եւ զբաղեցնեն առնվազն 2-րդ հորիզոնականը: Ուղեգրի հույսեր ունենք նաեւ հեծանվորդների եւ թիավարների համար: Ելույթով հանդես եկած մարզիչներն ու մարզիկները հավաստիացրին, որ ամեն ինչ անելու են հաղթանակի համար: Նրանք նաեւ Նախագահին նվիրեցին բռնցքամարտի ձեռնոցներ:

Հանդիպումից հետո պատասխանելով լրագրողների հարցերին, Ռոբերտ Քոչարյանը նախ բարձր գնահատեց այս համալիրի ընձեռած հնարավորությունները, իր շնորհակալությունը հայտնելով այն ստեղծած անձից (Աբրահամ Բաբայանից): Նա նշեց, որ մշտապես հետեւում է Հայաստանի համար ավանդական համարվող մարզաձեւերում (ըմբշամարտ, բռնցքամարտ եւ ծանրամարտ) մեր մարզիկների մրցելույթներին: Նախագահը հույս հայտնեց, որ Ծաղկաձորի մարզաբազայի նորոգումից հետո հաջողություններ կլինեն նաեւ ձմեռային մարզաձեւերում, մասնավորապես դահուկային սպորտում: Արդեն պայմանագիր է կնքված ավստրիական ընկերության հետ, լուծված են ֆինանսական խնդիրները եւ մայիս ամսից կսկսվի շինարարությունը: 3-4 տարվա ջանքերից հետո այս ծրագիրը հասցվել է ավարտական փուլ: Ռոբերտ Քոչարյանի համոզմամբ, մասնավորապես նոր ճոպանուղու կառուցումը կհանգեցնի տուրիզմի զարգացման: «Հունվար-փետրվար ամիսներին Հայաստանը հետաքրքրական կդառնա նաեւ ձմեռային մարզաձեւերի առումով», եզրափակեց Նախագահը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Միլանն» ապահովեց կիսաեզրափակչի ուղեգիրը

Կայացան ֆուտբոլի չեմպիոնների լիգայի քառորդ եզրափակչի առաջին հանդիպումները: Պաշտպանող մրցանակի ներկայիս տերը՝ իտալական «Միլանը» սեփական հարկի տակ գերազանց անցկացրեց հանդիպումը՝ 4-1 հաշվով ջախջախիչ պարտության մատնելով «Դեպորտիվոյին»: «Միլանը» փաստորեն վճռեց կիսաեզրափակիչ դուրս գալու խնդիրը: Ընդ որում հանդիպման ելքը վճռվեց 2-րդ խաղակեսի առաջին 7 րոպեներին, երբ մեկը մյուսի հետեւից 3 գնդակ հայտնվեց «Դեպորտիվոյի» դարպասում:

Իսկ խաղասկիզբը լավ բան չէր խոստանում «Միլանին»: Երբ 11-րդ րոպեին «Դեպորտիվոյի» ուրուգվայցի խաղացող Պանդիանին բացեց հաշիվը, թվում էր, թե «Միլանին» այդ խաղում անախորժություններ են սպասում: Ճիշտ է, գոլից անմիջապես հետո «Միլանը» 2 անգամ մոտ էր հաջողությանը, սակայն Զեեդորֆն ու Մալդինին չօգտագործեցին նպաստավոր պահերը: Ի դեպ, այդ խաղը «Միլանի» վետերանի համար եվրագավաթներում 130-րդ հանդիպումն էր, ինչը ռեկորդային ցուցանիշ է: Նախկին ռեկորդը պատկանում էր հոլանդացի պաշտպան Ֆրանկ դե Բուրին՝ 129 խաղ: Եվրագավաթներում Մալդինին առաջին խաղն անցկացրել է 1985 թ. ֆրանսիական «Օսերի» հետ: Այդ խաղում «Միլանը» մրցակցին զիջել էր 1-3 հաշվով: Ողջ առաջին խաղակեսն անցավ իտալացիների խաղային եւ տարածքային զգալի առավելությամբ, սակայն միայն վերջին րոպեներին բրազիլացի Կական հաջողվեց վերականգնել հավասարակշռությունը: Իսկ ընդմիջումից անմիջապես հետո «Միլանը» մեկը մյուսի հետեւից 3 անպատասխան գնդակ խփեց իսպանացիների դարպասը: Նախ աչքի ընկավ Շեւչենկոն, ապա Կական եւ Պիռլոն հաշիվը դարձրին 4-1, ինչը պատասխան խաղում «Միլանին» հանգիստ կյանք է խոստանում:

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթակիր պորտուգալական «Պորտոն» էլ սեփական հարկի տակ վստահ ելույթ ունեցավ՝ 2-0 հաշվով պարտության մատնելով ֆրանսիական «Լիոնին»: Այդ խաղում 44-րդ րոպեին հաշիվը բացեց Դեկուն՝ եզրափակելով Մանիշի փոխանցումը: Իսկ երկրորդ խաղակեսում Ռիկարդու Կարվալյուն ամրապնդեց «Պորտոյի» հաղթանակը (2-0):

Երեկ ուշ երեկոյան կայացան քառորդ եզրափակչի մյուս երկու հանդիպումները: Լոնդոնում «Չելսին» հյուրընկալել էր իր հայրենակիցներին՝ «Արսենալի» ֆուտբոլիստներին, իսկ Մադրիդում «Ռեալը» մրցեց «Մոնակոյի» հետ:

Որոշվեցին մրցավարներն ու դաշտի տերերը

Ինչպես տեղեկացանք ֆուտբոլի ՀՀ ֆեդերացիայի մամուլի քարտուղարությունից, երեկ Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայում կայացավ Հայաստանի գավաթի խաղարկության 1/4 եզրափակչի պատասխան խաղերը սպասարկող մրցավարների վիճակահանությունը: Համաձայն վիճակահանության, 1/4 եզրափակչի պատասխան խաղերը կվարեն հետեւյալ մրցավարները.

«Բանանց»-«Կոտայք»՝ Հովհաննիսյան Գեւորգ
«Արարատ»-«Շիրակ»՝ Նալբանդյան Կարեն
«Փյունիկ»- «Կիլիկիա»՝ Ճաղարյան Արարատ
«Արաքս»-«Միկա»՝ Հովսեփյան Տիգրան

Մարտի 26-ին Հայաստանի գավաթի խաղարկության 1/4 եզրափակչի «Փյունիկ»-«Կիլիկիա» մրցախաղը կկայանա Երեւանի «Փյունիկ» մարզադաշտում, իսկ «Արաքս»-«Միկա» հանդիպումը տեղի կունենա Արարատում:

Խաղերը կկայանան ժամը 15:00-ին:

Հաջորդ օրը՝ մարտի 27-ին մրցող «Բանանց»-«Կոտայք» եւ «Արարատ» -«Շիրակ» զույգերը կխաղան համապատասխանաբար Աբովյանի եւ Ոսկեհատի մարզադաշտերում: Այս խաղերի սկիզբը, նույնպես, նախատեսված է ժամը 15:00-ին:

Մարտի 24-ին, նույնպես վիճակահանությամբ, պարզ դարձավ, թե քառորդ եզրափակչի մասնակից որ զույգերի հաղթողները կիսաեզրափակչում հանդես կգան դաշտի տիրոջ կարգավիճակով: Վիճակահանության արդյունքներով «Փյունիկ»-«Կիլիկիա» զույգի հաղթողը կիսաեզրափակչում կմրցի «Արաքս» - «Միկա» զույգի հաղթողի հետ: Դաշտի տիրոջ կարգավիճակով առաջին խաղը կանցկացնի «Փյունիկ»-«Կիլիկիա» զույգի հաղթողը: «Բանանց»-«Կոտայք» եւ «Արարատ»-«Շիրակ» զույգերի հաղթողներից դաշտի տեր կլինի «Արարատ»-«Շիրակ» զույգի հաղթողը:

Ավելացնենք, որ կիսաեզրափակչի առաջին խաղերը կկայանան ապրիլի 3-ին, իսկ պատասխան հանդիպումները տեղի կունենան ապրիլի 21-ին:

ՇԱԽՄԱՏ

Լիլիթ Մկրտչյանը գերազանց է մեկնարկել

Դրեզդենում ընթացող շախմատի Եվրոպայի կանանց անհատական առաջնությունում գերազանց է հանդես գալիս Լիլիթ Մկրտչյանը: 3-րդ տուրում Լիլիթը սեւ խաղաքարերով պարտության մատնեց Եվրոպայի չեմպիոնուհի, բուլղարուհի Անտուանետա Ստեֆանովային: Այս հաղթանակն արժեւորվում է նաեւ նրանով, որ Ստեֆանովան իր վարկանիշով (2478) առաջնության 108 մասնակիցների թվում զբաղեցնում է 2-րդ տեղը՝ զիջելով միայն շվեդ գրոսմայստեր Պիա Կրամլինգին (2488): Լիլիթ Մկրտչյանն իր վարկանիշով 25-րդ տեղում է (2395): Լիլիթը 3 տուրից հետո հարյուր տոկոսանոց արդյունքով Պենգի, Սեդինայի, Պեդիայդի, Լոմինայշվիլու, Բոյկովիչի եւ Պոգոնինայի հետ ստանձնել է առաջատարի դերը:

3-րդ տուրը հաջող էր նաեւ Հայաստանի մյուս երկու պատվիրակների համար: Էլինա Դանիելյանը պարտության մատնեց Հունաստանը ներկայացնող Վերա Պապադոպուլուին, իսկ Աղինյանը հաղթեց Զիմինային: Դանիելյանը վաստակել է 2,5 միավոր, Աղինյանի հաշվին գրանցված է 2 միավոր:

Գալդունցը վստահ խաղ է ցուցադրում

Գերմանիայում անցկացվող շախմատային փառատոնում իր հաջող ելույթներն է շարունակում Հայաստանի միակ ներկայացուցիչ գրոսմայստեր Սերգեյ Գալդունցը: Մեկնարկում երկու անընդմեջ հաղթանակներից հետո Գալդունցը ոչ-ոքի ավարտեց պարտիան միջազգային վարպետ Դավիթ Բերգեսի հետ, իսկ չորրորդ տուրում պարտության մատնեց Մանֆրեդ Հերմանին: Չորս տուրից հետո Գալդունցը 3,5 միավորով 4-19-րդ տեղերն է բաժանում: Հարյուր տոկոսանոց արդյունքով առաջատարներն են Հենրիկ Տեգկեն, Դավոր Պալոն եւ Ալոյզաս Կվայնիսը:

Մրցաշարում եռիշխանություն է

Մոնտե Կառլոյի շախմատային մրցաշարի 4-րդ տուրում 12 մասնակիցներից եւ ոչ մեկին չհաջողվեց մրցակցին հաղթել թե «կույր», թե կայծակնային մրցախաղում: Անանդ-վան Վելի, Վալեխո-Սվիդլեր, Թոփալով-Բարեեւ, Լեկո-Գելֆանդ եւ Իվանչուկ-Շիրով պարտիաներն ավարտվեցին առաջինների հաղթանակով 1,5-0,5 հաշվով: Միակ ոչ-ոքին գրանցվեց Կրամնիկի եւ Մորոզեւիչի մրցավեճում: Այս տուրում Գելֆանդին վերջապես հաջողվեց առաջին կես միավորը վաստակել: 4 տուրից հետո առաջնությունում եռիշխանություն է: 5,5-ական միավորով աղյուսակը գլխավորում են Վլադիմիր Կրամնիկը, Պետեր Լեկոն եւ Վիշվանաթան Անանդը: Նրանցից կես միավորով հետ է մնում Բարեեւը: 4,5-ական միավոր ունեն Սվիդլերն ու Մորոզեւիչը: Կայծակնային մրցաշարում բոլորից հաջող է խաղում Վիշվանաթան Անանդը, որը վաստակել է 3,5 միավոր: Կես միավոր պակաս է վաստակել Վլադիմիր Կրամնիկը: «Կույր» շախմատում առայժմ բոլորից լավ են կողմնորոշվում Պյոտր Սվիդլերն ու Պետեր Լեկոն (3-ական միավոր):

Մալդինին հավաքական չի վերադառնա

«Միլանի» պաշտպան Պաոլո Մալդինին հայտարարել է, որ չի վերադառնա Իտալիայի հավաքական, թեեւ Ջովանի Տրապատոնին իրեն խնդրել է Եվրոպայի առաջնությունում օգնել թիմակիցներին: Սակայն Մալդինին մերժել է հավաքականի գլխավոր մարզչի խնդրանքը եւ չի պատրաստվում վերանայել իր որոշումը: Մալդինին հավաքականում իր ելույթներն ավարտել էր 2002 թ. ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունից հետո: Սակայն նրա ներկայիս լավ մարզավիճակը լրագրողներին հույսեր էին ներշնչում, որ 37-ամյա վետերանը կվերադառնա հավաքական: Իր հերթին Տրապատոնին հայտարարել է, որ Եվրոպայի առաջնությունից հետո հեռանալու է հավաքականից: Գլխավոր մարզչի պաշտոնի հիմնական թեկնածու է համարվում «Յուվենտուսի» մարզիչ Մարչելո Լիպին: Օրերս «Լացիոն» գլխավորող Ռոբերտո Մանչինին էլ հայտարարել է իր հավակնությունների մասին:

Ձախողված նորամուտ

Տափօղակով հոկեյի Հայաստանի հավաքականը չափազանց անհաջող ելույթներով նշեց իր նորամուտը միջազգային ասպարեզում: Մեր մարզիկները մասնակցելով Իսլանդիայում կայացած 4-րդ դիվիզիոնի աշխարհի առաջնությանը խոշոր ու անսովոր հաշիվներով պարտվեցին մրցակիցներին եւ բնականաբար եզրափակեցին մրցաշարային աղյուսակը: Իսլանդիայի, Իռլանդիայի, Մեքսիկայի եւ Թուրքիայի հոկեյիստների հետ անցկացրած չորս հանդիպումներում սեփական դարպասն ընդունեցին 73 տափօղակ, մրցակցի դարպասը գրավելով ընդամենը 2 անգամ: Հատկապես անհաջող էր իսլանդացիների հետ հանդիպումը: Մրցաշարի հաղթողներին մեր հոկեյիստները պարտվեցին նույնիսկ հոկեյի համար անսովոր 0-30 հաշվով՝ յուրօրինակ տխուր ռեկորդի հեղինակ դառնալով: Իսկ Թուրքիայի հավաքականին մեր ընտրանին զիջեց 1-11 հաշվով:

Հարկ է նշել, որ մեր հավաքականի նորամուտն աշխարհի առաջնություններում պետք է կայանար դեռեւս անցյալ տարի: ՀՀ հավաքականը Գագիկ Վարդանյանի գլխավորությամբ նախապատրաստվում էր մեկնելու Նոր Զելանդիա, սակայն վերջին պահին մեր թիմին մուտքի թույլտվություն չտրվեց (այս մասին «Ազգը» ժամանակին գրել է): Ինչ վերաբերում է ձախողմանը, ապա չպետք է հիասթափվել: Հոկեյը Հայաստանում նոր մարզաձեւ է եւ առաջին քայլերն են արվում այն հանրապետությունում մասսայականացնելու եւ զարգացնելու նպատակով: Գուցե այնքան էլ ճիշտ չի լինի զուգահեռներ տանել ֆուտբոլի հետ, սակայն հարկ է ընթերցողներին հիշեցնել, որ անկախացումից հետո առաջին տարիներին մեր ֆուտբոլի պատանեկան հավաքականներն էլ ընտրական մրցաշարերում հոկեյին բնորոշ հաշիվներով էին պարտվում մրցակիցներին: Իսկ այսօր արդեն մեր մինչեւ 17 եւ մինչեւ 19 տարեկանների հավաքականները պայքարում են Եվրոպայի առաջնության եզրափակիչ փուլի ուղեգրերի համար:

Ի դեպ, երեկ Երեւանի ժամանակով ժամը 23-ին Սեֆիլդում հայ պատանիները պետք է ընտրական մրցաշարի առաջին խաղում սկսեին մրցավեճն Անգլիայի հավաքականի հետ: Գուցե տարիներ անց հայ հոկեյիստներն էլ մրցակցային փորձ ձեռք բերելուց հետո հաջող ելույթներ կունենան:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Ոստիկաններն արգելել են ուսանողական ավտոբուսների մուտքը Սարդարապատի հուշահամալիր

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ «Հանուն գիտության զարգացման» նախաձեռնող խմբի մարտի 20-ին կազմակերպած այցելություն-ակցիան դեպի Սարդարապատի հուշահամալիրի Հայաստանի Ազգագրության եւ ազգային ազատագրության պատմության պետական թանգարան, փորձել են արգելել ոստիկանության աշխատակիցները։ Վերջիններս անհիմն պատճառաբանություններով Մուսալեռ գյուղի մոտ փակել են ուսանողական հինգ ավտոբուսների մուտքը դեպի Արմավիրի մարզ։ Այս մասին մարտի 24-ին պետական եւ ոչ պետական իրավապաշտպան կազմակերպությունների մասնակցությամբ կայացած «կլոր սեղանի» ժամանակ հայտարարեցին նախաձեռնող խմբի անդամները, որոնք մտադիր էին հուշահամալիրի տարածքում ակցիա կազմակերպել ի պաշտպանություն թանգարանի պահպանման. թանգարանը 1998 թվականից գործում է ՀՀ պաշտպանության նախարարության ենթակայության ներքո, իսկ վերջերս որոշում է եղել գրել այն։

Իրենց գործողություններն արդարացնելու համար ոստիկաններն սկզբում ասել են, թե մարզում ահաբեկչության դեմ պայքարի միջոցառումներ են անցկացվում, ապա թե՝ ատոմակայանի տարածք չի կարելի մտնել առանց անձնագրի, այնուհետեւ՝ թե քաղում է կատարվում։ 40 րոպեից մինչեւ 1 ժամ փակված ավտոճանապարհի վրա սկսվել են բանակցություններ։ Ուսանողները փորձել են ճանապարհը շարունակել ոտքով, սակայն ոստիկանները նշել են, որ մարզ մուտք գործելու համար անհրաժեշտ է լինել տվյալ մարզի բնակիչ եւ անձնագիր ունենալ։ Մեկ ժամից ուսանողներին թույլատրվել է շարունակել ճանապարհը՝ զգուշացնելով, որ հուշահամալիրի մոտ ցույց անելն արգելվում է։

Երեւանի Պետական համալսարանի դասախոս Վարդան Խաչատրյանը հայտնեց, որ ոստիկանության աշխատակիցներից մեկը, որը չի էլ ներկայացել, ասել է, թե մարզում արտակարգ իրավիճակ է, ինչը սակայն հետագայում Արտակարգ իրավիճակների վարչությունը հերքել է։ ԵՊՀ դասախոսը համոզված է, որ իրենց այցելության մասին նախապես տեղեկացվել է ոստիկանությունը, եւ ճանապարհը փակելու անօրինական հրահանգ տրվել։

«Կլոր սեղանի» մասնակից՝ Հայաստանի Հելսինկյան կոմիտեի նախագահ Ավետիք Իշխանյանի, Մարդու իրավունքների պաշտպանի գրասենյակի աշխատակից Գասպար Վարդանյանի, գրանցման եւ վիզաների վարչության պետ Ալվինա Զաքարյանի եւ ԱԺ պատգամավոր Շավարշ Քոչարյանի համոզմամբ, տեղի է ունեցել մարդու ազատ տեղաշարժման իրավունքի խախտում. ՀՀ սահմանադրության 22 հոդվածի համաձայն, երկրի յուրաքանչյուր քաղաքացի ունի հանրապետության տարածքում ազատ տեղաշարժվելու իրավունք։

Վերջիններիս գնահատմամբ, արտակարգ իրավիճակների վերաբերյալ հրամանագիր ստորագրում է միայն Նախագահը, սակայն այդպիսի հրամանագիր չի եղել՝ ոչ գրավոր եւ ոչ էլ բանավոր։

Իրավապաշտպանները ուսանողներին խորհուրդ տվեցին տեր կանգնել իրենց իրավունքներին, դիմել դատարան անգամ այն դեպքում, երբ պարզ է, որ տանուլ են տալու։

«Նոր ժամանակներն» ու ՍԻՄ-ը պահանջում են ազատ արձակել Սամվել Բաբայանին

«Նոր ժամանակներ» կուսակցության նախագահ Արամ Կարապետյանը եւ Սահմանադրական իրավունք միության նախագահ Հրանտ Խաչատրյանը հայտարարություն են ստորագրել երեկ՝ պահանջելով ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանի դեմ մահափորձ կազմակերպելու հանցանքով շուրջ 4 տարուց ի վեր Շուշիի բանտում արգելափակված գեներալ Սամվել Բաբայանի ազատ արձակումը։ Զուգահեռներ անցկացնելով Ադրբեջանում վերջերս ազատ արձակվող «ազգային հերոսների» օրինակի հետ, երկու կուսակցությունների ղեկավարները հայտարարում են, որ «Սամվել Բաբայանին բանտում պահելը եւ նրան անհապաղ ազատ չարձակելը դիտվելու է որպես իշխանությունների կողմից ներազգային հանդուրժողականության մթնոլորտի եւ միաբանության հաստատման դեմ կատարվող եւս մեկ քայլ»։

Գործի է դրվել ոստիկանը

ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապերի եւ լրատվության վարչության օպերատիվ ամփոփագրից տեղեկանում ենք, որ մարտի 23-ին ոստիկանության Վանաձորի բաժնի աշխատակիցներն օպերատիվ միջոցառումներ իրականացնելիս մարմնական վնասվածք հասցնելու կասկածանքով բերման են ենթարկել Դավիթ Ժ.-ին։ Վերջինս մարտի 23-ին Տիգրան Մեծի պողոտայի շենքերից մեկի մոտ վիճաբանության ժամանակ պտուտակահանով հարվածել եւ մարմնական վնասվածք է հասցրել Արեն Փ.-ին։ Պտուտակահանն առգրավված է, Դավիթ Ժ.-ն ձերբակալված է, կատարվում է նախաքննություն։

Մ. Մ.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կազմակերպությունը գնում է տարբեր տրամաչափերի օգտագործված խողովակներ եւ չուգունի ջարդոն։

Հեռ. 58-39-96
(09) 42-20-18
(09) 31-13-34

ԱՌԱՋԻՆ ԼՈՒՐԸ՝ ԱՌԱՋԻՆ ԱԼԻՔՈՎ

Ուզո՞ւմ եք ամենավերջին իրադարձություններին եւ օրվա ժամուլի հրապարակումներին ծանոթանալ ամենաառաջինը

Ուզո՞ւմ եք լսել բազմակողմանի վերլուծություն եւ անաչառ մեկնաբանություն

Հետեւեք

Հայաստանի Հանրային ռադիոյի

«Ռադիոլուր» եւ «Ռադիոպրես»

լրատվական-վերլուծական ծրագրերին ամեն օր ուղիղ եթերում ժամը 6.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 (հայերեն եւ ռուսերեն տարբերակներով), 17.00, 18.00, 22.00, 23.00

«Ռադիոպրեսը»՝ օրվա մամուլի տեսությամբ եթերում է ժամը 10.30-ին

18.00-ին Հիմնական թողարկումը

Օպերատիվ լրատվություն
Բազմակողմանի վերլուծություն
Անաչառ մեկնաբանություն
Հյուր ուղիղ եթերում
Լրագրողական հետաքննություն
Մամուլի տեսություն «Ռադիոպրես»

Մեզ տարբեր ժամերի կարող եք լսել

62, 215, 1282 մետր ալիք, FM 102 եւ FM 107.6,

4,3 մետր ԳԿԱ ռադիոկայաններով, քաղաքային լարային ցանցով, ինտերնետով. www.armradio.am

ArmenTel

Արմենտելը տեղեկացնում է

Կանխավճարային համակարգի (Easy Card-ի) բաժանորդներին, որ Արմենտելի բոլոր սպասարկման բաժիններում եւ դիստրիբյուտորների միջոցով վաճառվում են 5000, 10.000 եւ 20.000 դրամանոց վերալիցքավորման քարտեր անսահմանափակ քանակությամբ եւ սահմանված վերոհիշյալ գներով։

Հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

2004 թվականի հունիս-հուլիսին «Վասպուրական» հայրենակցական միությունը կազմակերպելու է 10-օրյա ուխտագնացություն Արեւմտյան Հայաստան հետեւյալ երթուղով

Կարս-Անի-Էրզրում-Մարիղամիշ-Մուշ-Բիթլիս-Վան-Բայազետ-Իգդիր

Վանում գտնվելու 4 օրերի ընթացքում կկազմակերպվի այցելություն Աղթամար եւ Կտուց կղզիներ, ինչպես նաեւ Արտամետ, Վանի բերդ, Վանի թանգարան եւ Վարագավանք։

10-օրյա ուխտագնացությունը կիրականացվի եվրոպական չափանիշներին համապատասխանող ավտոբուսով։ Ուղեւորության արժեքի մեջ ներառված են հյուրանոցի, սննդի եւ տեխնիկական այլ հարցերի հետ կապված ծախսերը։

Դիմել մինչեւ 2004-ի մայիսի 15-ը։

Մանրամասնությունների համար ամեն ուրբաթ, ժամը 13.00-14.00-ը դիմել «Վասպուրական» հայրենակցական միություն։

Հասցեն՝ Հանրապետության (նախկին Ալավերդյան) փողոց թիվ 32 (Հուշարձանների պահպանության ընկերության շենքում)։

Հեռախոս՝ 52-95-83։

«ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆ» ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

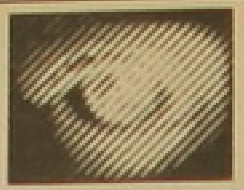

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՆՈՐԱՐԱՐ ՓՈՐՁԱՌԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ԿԵՆՏՐՈՆԸ

Հայտարարում է

ՌՈԲԵՐՏ ՊՈՂՈՍՅԱՆ ԵՒ ԶԱՎԱԿՆԵՐ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԱՐՎԵՍՏԱԳԵՏՆԵՐԻ ՄՐՑՈՒՅԹ

Մրցանակը նախատեսված է հետեւյալ չորս ոլորտների համար

ԿԵՐՊԱՐՎԵՍՏ

Գեղանկարչություն, քանդակ, ինստալիացիա, պերֆորմանս, խառը տեխնիկա

ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Արձակ, պոեզիա

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅՈՒՆ

Ստեղծագործություն կամ ստեղծագործական իմպրովիզացիա

ՎԻԴԵՈ ԱՐՏ

ԺՅՈՒՐԻ

Վարդան Ազատյան (արվեստաբան)
Վիոլետ Գրիգորյան (գրող)
Նազարեթ Կարոյան (արվեստաբան)
Անժելա Հարությունյան (արվեստաբան)
Գագիկ Ղազարե (ռեժիսոր)
Վարդան Ջալոյան (արվեստաբան)
Էդուարդ Պալասանյան (ժյուրիի համադրող)

Յուրաքանչյուր ոլորտի համար նախատեսվում է մրցանակ՝ 1,500 ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ։

Եթե պատահում է այնպես, որ որեւէ ոլորտում չի ապահովվում բավարար քանակի աշխատանք կամ ժյուրիի որոշմամբ չի գտնվում մրցանակի արժանի աշխատանք, ապա տվյալ ոլորտի մրցանակի գումարը հավասարապես բաժանվում է մնացած ոլորտների միջեւ։

Աշխատանքները պետք է ստեղծված լինեն 2002-ի հունվարի 1-ից մինչեւ մրցանակաբաշխության վերջնաժամկետը ընկած ժամանակահատվածում։

Աշխատանքները մրցանակաբաշխությանը ներկայացնելու վերջնաժամկետն է 2004թ. ապրիլի 30-ի ժամը 17:00։

Մրցանակաբաշխությանը կարող են մասնակցել 16-ից 30 տարեկան անձինք։

Աշխատանքները ներկայացնել

Ժան եւ Ալբերտ Պողոսյան

Նորարար Փորձառական Արվեստի Կենտրոն («ՆՓԱԿ») Փավստոս

Բուզանդի 1/3 Երեւան, հեռ. 56.82.25 եւ 56.83.25

էլ-փոստ. accea@netsys.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը սկսում է 2004-2005 ուսումնական տարվա ընդունելությունը մագիստրոսի կոչում շնորհող հետեւյալ ծրագրերով՝

- ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
- ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԻ ԵՎ ՏԵՂԵԿՈՒՅԹԻ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՈՒՍՄՈՒՆՔՆԵՐ
- ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ
- ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄԸ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ

ինչպես նաեւ

- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ՝ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐ ՇՆՈՐՀՈՂ ԾՐԱԳԻՐ

Բարձրագույն կրթությունը եւ անգլերեն լեզվի լավ իմացությունը պարտադիր են։

Փաստաթղթերի ընդունման վերջնաժամկետն է ապրիլի 12-ը, ժ. 15-00։

Տեղեկությունների համար դիմել՝

Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40, 19 գրասենյակ

Հեռ. 51-27-93, 51-27-92

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 25.03.2004 թ. ժ. 9.00-ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	561.62	556.00	567.20
EUR	1	եվրո	684.95	680.80	689.10
RUR	1	ռուս. ռուբլի	19.72	18.50	20.90

Գովազդի համար զանգահարել՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն. Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 24. 03. 2004 Գինը 100 դրամ